

SÖKAREN

NR 5

1982 ÅRGÅNG 19

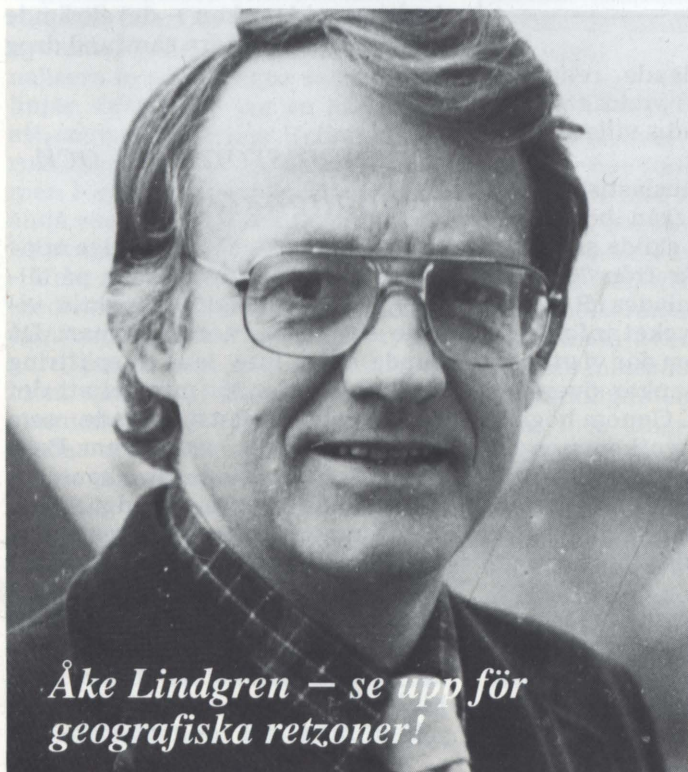
PRIS 10:00 inkl. moms

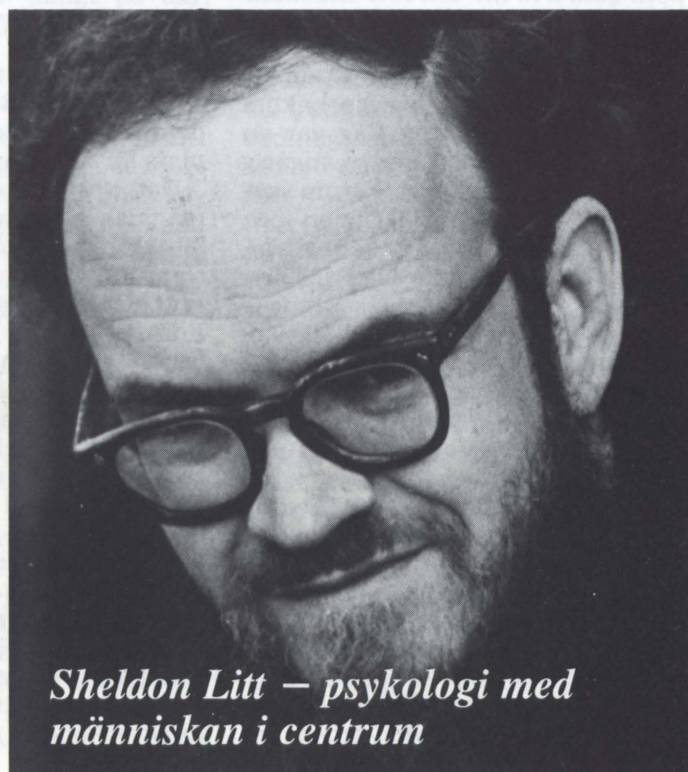
Björn Sahlin — nyandligheten, en gemenskap som försvann

Kerstin Nordin — ny tidsålder för näringslivet

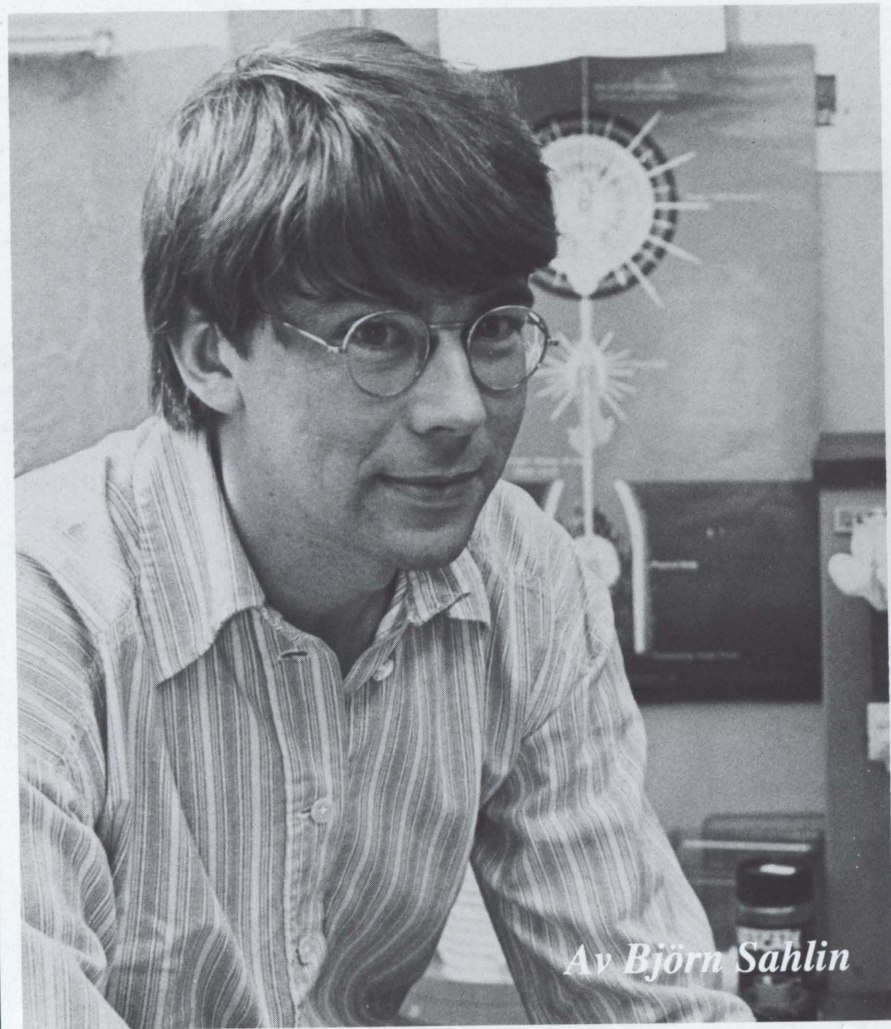

Åke Lindgren — se upp för geografiska retzoner!

Sheldon Litt — psykologi med människan i centrum

NYANDLIGHETEN — VART TOG DEN VÄGEN?

Av Björn Sahlin

Under 70-talet var jag en av de ledande krafterna i Sverige bakom den sk nyandligheten. Jag var en av initiativtagarna och mångårig ordförande i Religiöst Forum, sedermera Forum för Religion och Livssyn. Som sådan kunde jag från en central plats och från insidan följa de nya samfundens utveckling, framgångar och mothåll. Jag har kunnat pejla det andliga läget — stämningar och trender. Min egen uppgift var att försöka samordna de mindre och nya samfundens intressen och bygga upp en samlingsorganisation, att försöka ta tillvara de nya samfundens intressen i samhället och gentemot de äldre samfundet, som kände sina ställningar hotade. Det var ett stimulerande och lärorikt arbete — men inte speciellt framgångsrikt. Det var som att ta vårt demokratiska samhälle på pulsen, pröva om

den grundlagsstadgade religionsfriheten fungerade i praktiken. Nej, det redan etablerade ville inte ge plats för något nytt.

Det var en entusiastisk skara människor, redan från början ett 30-tal från de mest skilda samfund, som under några år från 70-talets mitt och framåt samlades i Religiöst Forum. Det var mycket informella och upprymda möten där vi utbytte erfarenheter och tankar över den andliga situationen. Genom högläsning ur press och nyutkommen litteratur kunde vi — under skämtan men också med oro — konstatera den byxångest som drabbat de etablerade samfundet inför nyandlighetens intåg.

Det fanns hos många i kretsen en stark tro på möjligheterna till samförstånd över samfundsgränserna. För andra av deltagarna var tanken förskräckande. Man kunde bara

tänka sig ett samarbete på det praktiska planet men avvisade alla tankar på ekumenik. Flera samfundsrepresentanter kom sedermera att alltmer dra sig ur forumet just på grund av detta. De valde solidariteten mot sitt eget samfund hellre än andlig gemenskap över alla gränser. Kanske var det så att vår entusiasm i början, vår gemensamma kritiska syn på det sekulariserade samhället, den andliga vitaliteten som fanns hos många av oss fick oss att tro, att vi stod varandra närmare än vi verkligen gjorde.

Klimatet hårdnade mot 70-talets slut. Det allt bittrare motståndet från de etablerade samfundet, konflikter med myndigheter, kampanjer i massmedia, interna problem drev fram en tilltagande isolering och sektarism bland de nya samfundet. Denna utveckling satte sina spår också på Religiöst Forums verksamhet. Från att ha samlat representanter för minst ett tjugotal samfund drog sig allteftersom en hel rad tillbaka, med eller utan ursäkter. Detta märktes inte till en början, därför att vi hade en kraftig tillströmning av enskilda medlemmar som trodde på de ekumeniska strävandena och på en ny konfessionslös andlighet.

I Religiöst Forum fanns en rad representanter för mycket kontroversiella samfund. Och de misstänklighetsfulla och den kritik som träffade dem kom självklart också att riktas mot Religiöst Forum. En tjänsteman vid Svenska Kyrkans Mission tog sig före att skriva Religiöst Forums historia på ett sätt som fick oss att likna en förtäckt scientologi-organisation. Det var naturligtvis helt befängt. Men det hade avsedd verkan — det skrämdes och splittrades. Några samfund drog sig ur.

Ungdomsrörelsen och nyandligheten

Unga människor sökte andliga upplevelser och tog dem sedan på allvar. Ur ett andligt perspektiv visade sig allting höra samman. Då kunde man inte leva i splittring längre. Jag tror för min del att det var så det helhetstänkande, som idag är på modet, växte fram. Politik, religion, vetenskap, konst — inget kunde isoleras från det andra. I ungdomsrörelsen ville man leva ett liv med kvalitet. I en stor hopenhet, i en djärv vision, med det egna livet som insats. Istället för att knega åt andra och konsumera prylar i ett tröstlöst snurrande ekorrhjul.

Vad med det doktrinära? Det

fanns där, men lockade bara några få. Vänsterteserna var i ungdomsrörelsen mera impulser och tankeexperiment än doktriner. Och visst prövade man sexuell avhållsamhet och vegetarism och fattigdom, men mera som övningar än som gudomliga påbud. Den egna erfarenheten smälde högre än religiösa lärares och urkunders utsagor och pålagor, åtminstone så länge man inte gått in i något samfund. Och de som gick in sökte sig ofta ut och vidare hellre än att underordna sig en yttre auktoritet. Ängsliga föräldrar behövde faktiskt sällan göra sig besvär.

Den som stod utanför ungdomsrörelsen har nog svårt att fatta den entusiasm och kraft som utvecklades i festivaler, ockupationer, miljöaktioner, alternativ- och kollektivsträvanden.

Själv såg jag på de nya religionerna ur ungdomsrörelsens perspektiv. De var ett av medlen, ett viktigt sådant, till samhällsförändring. Och en uppgift för dem var att utmana och bryta ner de gamla etablerade religiösa potenskulisserna. Peka på vad *verklig* religion är. Man skulle inte behöva lyfta ett finger — det gamla bygget skulle rasa av sig självt, därför att det saknade andlig förankring. Men det skulle visa sig att samhällets och religionens institutionella nätverk var mycket segare än vad vi trodde.

Jag vet inte om det var min egen entusiasm som gjorde att jag inte såg de olika nyandliga samfundens ofta helt disparata strävanden. Visserligen var ju ganska reaktionära och ställde sig på många punkter på samhällets sida, emot ungdomsrörelsen. De använde bara ungdomsrörelsen som sitt rekryteringsråd. Där fanns ju ett stort, nyvaknat religiöst intresse att kanalisera in på det egna samfundets linjer. Ofta hade jag en känsla av att samarbetet inom Religiöst Forum fick utgöra en snygg fasad, men i själva verket strävade man ändå var och en åt sitt eget håll och till det egna samfundets förmån.

Under 70-talets senare år kom de ideologiska olikheterna mellan samfundet att framträda allt tydligare, precis som några år tidigare inom vänstern, i takt med att entusiasmen sjönk. Misstänksamheten mellan samfundet växte. Samtidigt kunde man inom samfundet skönja en tilltagande beklämning, isolering och stagnation, som man gjorde allt för att dölja. Många tidigare entusiastiska samfundsmedlemmar gjorde sig fria och sökte sig vidare, ofta via utbildning — och så hamnade de till slut ute i det etablerade samhället. Kontakten mellan samfund och ungdomsrörelse upphörde alltmer,

Björn Sahlin och antagonisten pastor Lester Wikström i dispyt.

samtidigt som ungdomsrörelsen började gå tillbaka. Samfundet måste så att säga börja leva av egen kraft. Inte alla klarade det. Man fick problem med rekryteringen. Man lockade inte längre de nya generationerna. Intresset för religion minskade och gamla attityder av misstänksamhet och likgiltighet gentemot religion kom tillbaka. Det berodde nog mycket på opinionsbildningen i massmedia och i den kyrkliga litteraturen, på allmän återgång till det gamla, på föräldramakt, på Jonestown, och inte minst på samfundens oförmåga att tackla interna problem. Den unga generationen idag har antingen hamnat i nymoralism och konservatism eller i hjälplös respektive aggressiv protest, som t ex punk. Hoppfulla tecken för framtiden är emellertid miljö- och freds-rörelserna, som har en väldig kraft. Lustigt nog har de kristna samfundet hängt på där, medan de nyandliga lyser med sin frånvaro!

Nyandligheten är död!

70-talet är över. Dess aktiva generationer har i hög grad tappat kraften, om de inte rentav har gjort avbön. Det har blivit modernt bland gamla 60-talsrevolutionärer att ta avstånd från sitt förflutna i form av bekännelseromaner. Men det imponerar ändå även i städade kretsar att man minsann var med -68.

Nyandligheten är också död, den finns inte längre som en levande strömning. Det finns bara en rad nya religiösa samfund i samhällets periferi.

Snarlika mål som ungdomsrörelsen har idag New Age. Den är just så överkonfessionell som ungdomsrörelsen en gång var. Den är individualistisk. Den står så andligt öppen att den kan locka människor som är trötta på gammal och ny sektarism. Och här finns broarna

mellan andlighet och politik och ekonomi och livsstil. Möjligen är den alltför amerikansk i sin framtoning med lockelse på social och intellektuell överklass, alltför naivt positiv och hurtigt framtidstroende.

Även om Jim Jones och hans organisation åtminstone från början seglade under kristet flagg så skadade massakern i People's Temple nyandligheten illa. När den tämligen okristne akademiledamoten Gyllensten nyligen förklarade att han föredrog traditionell och sund kristendom framför "religionssurrogaten" blev det jubel i kyrkan. Ett mycket starkt religiöst engagemang — som ofta finns inom nyandligheten — uppfattas ganska allmänt som osunt och ses av många även som samhällsfarligt. Utan tvekan har opinionen vänt så att de kristna samfundet åter seglar i medvind. Det hör väl bl a ihop med att vi fått en borgerlig regering, att tiderna är sämre och hotande. Då tenderar alltid samhällen att återgå till traditionella värden. Man vill ha ordning och reda istället för samhällsförändring. "Normer" återinförs i skolorna, religionsundervisningen riskerar att smygkristnas, konst och litteratur avpolitiserar, moraldebatten får alltmer privat karaktär. Man diskuterar då hellre abortfrågan och skärper lagstiftningen kring skilsmässor och alkohol än tar upp hur man skall komma åt skattesvindlar och spekulationer. Alltså en återgång till kristna moralfrågor.

De sista åren av 70-talet och början av 80-talet präglades av en svalnande entusiasm bland samfundet för samförstånd och samarbete. Forum för Religion och Livssyn är idag inte någon speciellt aktiv förening. De nya samfundet är numera heller inte direkt ifrågasatta, om än till ryktet i många fall

ganska skamfilade. Men de står inte längre i händelsernas centrum. Därför har också de kyrkliga kritikerna lugnat ner sig. Den nyandliga rörelsen har slutat växa – inga nya samfund kommer till. Den vildvuxna entusiasmen är borta. De nya samfunden håller på att bli etablerade – de konsoliderar sig ifråga om organisation, ekonomi, fastigheter, kanaler. Kort sagt: Nyandligheten som våg och som samlande kraft är död. Nu har den lugna utvecklingens tid kommit.

För mig är därmed det hela ganska ointressant. Varför? Jag skall förklara genom att belysa var jag själv stod och var jag står idag.

Min egen utvecklingsväg

Jag tillhörde den unga generationen åren kring 1970. Jag kämpade mot PUKAS-reformen i min institutionsnämnd på universitetet och besåg kårhusockupationen lutad över staketet i Spökparken. Men jag lockades aldrig av den doktrinära vänstern. Den var så uttalat materialistisk, och jag var av egen erfarenhet övertygad om en andlig verklighet. Men praktiskt var jag revolutionär, och till min andliga övertygelse hörde ett rättvisekrav och en broderskapstanke och en strävan för ett fritt och mänskligt samhälle. Ännu med rötterna kvar i kristendomen inspirerades jag mycket av sydamerikansk revolutionsteologi, och jag ville gärna se Jesus som clown eller hippie, vilket var på modet just då. Steget härifrån in i ungdomsrörelsen var inte långt. Jag tänkte på Charles Reichs klassiker *The Greening of America* och dess vision av hur det gamla samhället skulle kunna brytas ned med fredliga metoder, närmast med kärlek (som i kristendomen).

Och här, i ungdomsrörelsen, fick ju religionen en plats, ja en viktig roll. Jesus såg man som en föregångare, vars budskap oskadliggjorts och förvanskats av falska efterföljare. Man läste till och med bibeln – vid sidan av andra religiösa urkunder – även om man tolkade lite fritt och galet. Men man fick kraft och inspiration därur. Jag fick se att religionen kunde vara en samhällsförändrande kraft och inte en konserverande och försnävande som i kyrkorna. Det var för mig som att komma loss ur ett yttre och inre fängelse. Att kunna gå in i något som var friskt och därmed farligt – istället för menlöst och beklämmande. Med kraft ur en andlig impuls skulle – som Richard Bucke skisserar det i *Cosmic Consciousness* – ett nytt och bättre samhälle kunna byggas.

Inom ungdomsrörelsen var det inte så viktigt hur de nya religionerna gestaltades i sina enskildheter. Skillnaderna dem emellan var ointressanta – man såg tvärtom positivt på mångfald och egenheter. Det viktiga var impulserna och inspirationen man kunde hämta från dem och deras skrifter. Man valde ändå i regel att stå kvar utanför, på den religiösa allmänningen. Hare Krishna-rörelsen till exempel hade mycket stor betydelse som impuls-källa för ungdomsrörelsen. Krishna liksom Kristus hade många drag av hippie. Extasen, engagemanget, allvaret och beredvilligheten att satsa sig själv – allt det förstod man och tog till sig – men utan att ansluta sig.

Jag vill alltså hävda att det fanns något som kunde kallas nyandlighet, en andlig strömning som inte sammanföll med de nya samfund, men där de nya samfund var en del. Denna nyandlighet hade inga klara gränser och ett odogma-

tiskt innehåll. Men där fanns ändå, inom vida ramar, ett gemensamt tänkande, en livsstil, en människosyn och en samhällskritik. Det rådde stor frihet och individualism. Och under flera år bars en hel ungdomsgeneration av dess kraft, som delvis kom att föra in samhället på nya spår, tex ifråga om miljöansvar.

För min egen del känner jag mig inte längre lockad av någon modeströmning. Jag lärde mig något personligt viktigt av ungdomsrörelsen: att känna igen och tro på mina egna andliga upplevelser och dra konsekvenserna av dem. På så sätt har jag vunnit en styrka i mig själv och i min gudskontakt som är helt oberoende av all samfundspropaganda. Jag vet var jag skall söka Gud. Och den andliga impulsen är och förblir revolutionär, så länge världen och samhället är på kant med Gud. Därför kan jag inte slå mig till ro i någon slags privat religion, utan måste fullgöra min uppgift så väl jag förmår.

Att söka i sitt inre ger nästan alltför lätt resultat. Det är en fråga om lyhördhet. Men just till att lära sig det kan man behöva en första hjälp. Där kan samfundens litteratur och övningar fylla en verklig funktion. Jag fann mig själv genom ungdomsrörelsen. Men nu står jag för mig själv och ser min egen väg – i ett slags Kristusefterföljd. Utåt sett är det kanske en glanslös vardagsreligion, men med en inre rikedom som gör mig själv alldeles häpen. Jag har blivit tystare – därför att det viktiga inte går att uttrycka. Det måste var och en uppleva. Och detta innersta lär man sig känna igen i alla samfund och religioner, om än mer eller mindre inkapslat. Men så länge den friska kärnan finns kvar, finns det hopp om dem alla.

GUD I DRÖMMAR

På flera ställen i Bibeln sägs att Gud talar till människor genom drömmar. Gud uppenbarade sig t ex för Salomo (1 Kon. 3:5) och för Josef (Matt. 2:22) i en dröm. Det finns också exempel från kyrkohistorien att Gud uppenbarat sig i drömmen. Men sker sådant idag, finns nu levande människor som kan berätta att de i en dröm upplevt Gud, Guds ängel eller hört Jesus tala? Dessa frågor ställer Gunnar Hillerdal, rektor vid Växjö Katedralskola. Han vill ha kontakt med människor som upplevt att Gud talat till dem i drömmen. För några år sedan gjorde han tillsammans med nu bortgångne Berndt Gustafsson en undersökning om kristusuppenbarelser i våra dagar. Resultatet blev boken "De såg och hörde Jesus" (Skeab-Verbum). Nu gäller det alltså gudsupplevelser i drömmar.

Har du haft någon sådan upplevelse, så kan du skriva till Rektor Gunnar Hillerdal, Midvintervägen 3, 352 47 Växjö.

BILJETT TILL HIMLEN

I slutet av januari visade Göteborgs filmfestival *Ticket to heaven* (Biljett till himlen) en kanadensisk film från 1981 i regi av Ralph L Thomas efter boken *Moomwebs* av Josh Freed.

Filmen handlar om David, en ung lärare från Toronto, som hamnat i en trasslig situation. Han har övergetts av sin fästmö och är trött på sitt arbete med mentalt störda barn. Han lyder ett råd att besöka en gammal vän från college, Karl som bor i San Francisco. Det visar sig att Karl har bosatt sig på ett idealistiskt kollektiv utanför stan. David blir inbjuden dit och tackar ja efter viss tvekan. Kollektivet kallar sig De himmelska barnen.

Under den första tiden på den farm som De himmelska barnen driver, upplever David hur uppslupna lekar varvas med filosofiska föreläsningar i ett hektiskt schema med lite utrymme för sömn. De oskyldiga aktiviteterna förbyts alltmer i en religiöst laddad atmosfär. Verklighetens förebild till De himmelska barnen är den från Korea härstammande rörelsen *Unification Church*. Skildringen av denna organisation påminner starkt om den som Christopher Edwards, en

f d anhängare, givit i boken *Himmelsk hjärntvätt* (behandlad i Sökaren 7–8 1981). Edwards menar att han i rörelsen utsattes för starkt personlighetsförändrande påverkan utan tid eller ork att självständigt reflektera över sitt förhållande till rörelsen. Man kan ifrågasätta kvalitén i det budskap som så att säga inte står av sig själv utan måste ha draghjälp av diverse manipulativa tekniker av beteendepsykologiskt slag!

Filmens David ger till slut upp inför det "kärleksbombardemang" han utsätts för och ansluter sig till kyrkan. Efter en tid på farmen skickas han ut för att sälja blommor på gatan, s k biljetter till himlen. Under tiden börjar familjen i Toronto och Davids vän Larry oroas sig över Davids sällsynta telefonsamtal av typen "jag mår bra – kommer tillbaka om en tid". Larry beger sig till San Francisco och efter vissa efterforskningar får Larry kontakt med David.

Larry möter en David till synes utan egen vilja, beledsagad av "sektanhängare" som till och med skär upp hans mat på restaurangen där de möts. Larry beslutar att något måste göras. Han och Davids föräldrar kommer överens om att kidnappa sonen och förmå honom att tänka om. Kidnappningen lyckas, men när man misslyckas med att få David på andra tankar genom övertalning, anlitas en så kallad avprogrammerare. I filmen skildras han som ganska osympatisk, men med några poängknipande repliker. Själva avprogrammeringen bedrivs utan fysiskt våld eller förnedring. David verkar också få tillräckligt med mat och sömn. Avprogrammerarens första åtgärd är att försöka bryta Davids avvisande attityd och etablera kontakt. Detta sker genom provokationer mot kyrkan. När väl David börjar reagera på tilltal bombarderas han med negativ information om sin tro. Han lämnas aldrig ensam. Den avgörande situationen inträder då Sally, hans tidigare fästmö, förklarar honom sin kärlek. David bryter samman och återförenas med sin familj.

Det framgår av filmen att avprogrammering är olaglig i Kalifornien. "Biljett till himlen" försvarar avprogrammering, ett budskap som är minst sagt diskutabelt. Med vilken moralisk rätt kidnappas myndiga människor för att förmås avstå från sin tro? Och hur skiljer man i detta avseende en nyandlig "sekt" från etablerade samfund? Det är frågor som kräver debatt om filmen skulle dyka upp på den svenska biorepertoaren.

Martin Wettmark

DU VET...

*Du vet så mycket som jag aldrig lärt.
Men e t t vet jag som du aldrig lärde.*

*Jag byter inte bort min hemlighet
mot allt ditt lärda vett.
Men kanske ger jag den till tröst
en dag när tviivlande och svag
du sträcker ut din hand i mörkret.*

Svea Sandberg

Gyalwa Karmapa död igen

Rangjung Rippai Dordje, som var Gyalwa Karmapas 16:e inkarnation, avled den 5 november 1981 av komplikationer från magcancer på ett sjukhus i Chicago.

Under 16 återfödelser var han överhuvud för Kagypudpa-Orden inom den tibetanska buddhismen alltsedan 1100-talet. I sin senaste inkarnation var han född 1923 i Tibet. Liksom alla tidigare inkarnationer identifierades han bl a med hjälp av ett brev som han i det föregående livet lämnat efter sig, vilket förutsade tid och plats för den kommande födelsen.

Det finns i dag hundratals Kagyudpa-centra i olika delar av världen.

Det berättas att Rangjung Rippai Dordje satt upprätt i meditationsställning till och med medan han mottog näring intravenöst i fem dagar innan han dog och att hans kropp blev kvar i samma ställning i tre dagar efter döden.

Källa: bl a New Times, januari 1982.

*Smekande tyngdlöshet
bortom begreppens bila
Innesluten
i konturlöshetens eviga
gränser
Stilla värme
från en osynlig källa
plötsligt
vaggande i en stor hand
Gudsnärvaro
blixtfrid
spränger det mörka sinnet*

Eva Jagrell

Björn Sahlin och regeringsrådet Gustaf Petrén på symposiet om religionsfrihet hösten 1978.

KERSTIN NORDIN, New Age-konsult

Hon vill föra in "nya tidens" idéer i näringslivet, visa företagen deras roll i en större helhet, lära människor att utveckla en högre medvetenhet.

Kerstin Nordin var fullt övertygad ateist ända upp i trettioårsåldern. Ytligt sett levde hon ett gott liv, hade man, barn, bra arbete och sommarstuga. Ändå kände hon en tomhet, som hon inte kunde förklara, och var missnöjd med livet, kände sig låst, otillfredsställd – liksom instängd i en bur utan möjlighet att flyga ut och lära känna ett annat liv.

Hon tänkte att det var brister i äktenskapet och jobbet som gjorde att hon inte var lycklig. Så hon bytte arbete och skilde sig, lärde känna nya män – men det var inte tillräckligt. Hon sökte en mening med livet, men var inte medveten om det, säger hon.

Med sina fem sinnen kan en människa inte förstå hela verkligheten,

ansåg Kerstin; det hade hon accepterat och därmed raderat bort möjligheten att göra livet mer meningsfullt.

Men så började hon inse att hon måste förstå sig själv psykologiskt och sökte i sitt inre. Efter en tid hade hon ett slags primalupplevelse – en del av blockeringen försvann och en förändring av hennes liv inträdde.

– Jag tyckte att *nu* kunde jag leva, nu förstod jag mig själv.

Men mycket snart gick det upp för Kerstin att hon med den upplevelsen bara hade gått igenom första dörren och att det fanns många dörrar.

I en annan inre upplevelse såg hon att hon aldrig skulle ge sig förrän hon förstätt hela verkligheten, förstätt vad det är att vara männi-

ska, varför vi finns och hur universum är konstruerat.

– Det var en skrämmande upplevelse, eftersom jag inte hade någon andlig dimension på den. Jag trodde inte på någon Gud och såg framför mig bara ett slags sterilt sökande som i ett laboratorium resten av livet för att försöka komma underfund med hur den materiella verkligheten är sammansatt och hur vi människor är inpassade i den.

En bok av P. D. Ouspensky, *The Psychology of Man's Possible Evolution*, blev en vändpunkt för Kerstin. Den handlar om människans möjligheter att utveckla sin medvetenhet. Det gick upp för henne att människan är väldigt mycket mer än vad vetenskapen tror om henne.

Kerstin läste fler böcker av

Ouspensky, lärde sig arbeta fram en högre medvetenhet och hur man med olika övningar kan arbeta bort negativitet och svagheter.

– Sedan har jag fortsatt att läsa, söka och arbeta med mig själv för att öka min medvetenhet och bli en bättre, mer kärleksfull människa.

– Under några år jobbade jag mycket inåtvänt med mig själv och blev beskylld för att vara egocentrisk och inte bry mig om andra. Men nu känner jag att jag har kommit så långt på vägen att jag kan börja hjälpa andra människor, och jag har börjat förstå samhället bättre. Nu är mitt intresse framför allt att göra en positiv insats i samhället och i världen. Jag har fått en djup mening med livet och känner mig lycklig.

Kerstin tycker att hon utvecklas snabbt nu.

– Jag vet att om bara en månad har jag förstätt saker som jag inte förstår nu . . . och om ett år . . .

– Jag är som ett barn som växer – nästa år är jag mycket mognare.

En boll av ljus

En natt hade Kerstin en upplevelse av stor betydelse: Hon såg att hon själv, hennes inre jag, var en boll av ljus. Hon var en del av en större energi, som kunde kallas Gud, den intelligens som skapat allt.

– Jag hade en tid haft en mycket stark upplevelse av att förstå verkligheten på ett nytt sätt. Så en kväll, när jag låg i min säng i mörkret, blev plötsligt mitt huvud helt upplöst som av ett starkt sken, och jag kände så småningom att det var en boll av ljus och att den var jag.

– Det var min starkaste aha-upplevelse någonsin. Det var fantastiskt, eftersom jag hela mitt liv försökt förstå vem jag är utan att riktigt kunna tränga in i frågan. Plötsligt fanns svaret där: Jag var bollen av ljus. Och bollen av ljus, som var jag, var en skapande, oerhörd intelligens, lika oerhörd som alla andra bollar av ljus. Jag såg att alla människor är bollar av ljus. Och jag förstod den enorma illusion vi lever i, när vi inte vet vad vi är.

– Men kroppen hörde till mig. Den var något jag var i just detta liv. Jag såg att det faktum att kroppen, som är byggd av celler, en dag skall försvinna, inte kommer att förintä denna boll av ljus, utan den blir kvar oförstörd.

– Bollen av ljus var liksom summan av mig, både i detta liv, i det förflutna och i framtiden. Jag visste också att den kunde hela min kropp – jag förstod på ett nytt sätt vad *healing* var.

Kerstin såg, i den natliga upple-

Om vi kan visa en positiv väg inom det svenska näringslivet, då kommer andra länder att lägga märke till det, studera oss, och vi kommer att fungera som något av ett laboratorium för en ny och bättre utveckling.

velsen, att hon fortfarande var Kerstin, inte något annat. Hennes identitet bestod och smalt inte ut och blev som en droppe som faller i havet, och blir ett med havet. Hon upplevde sin egen identitet som bestående samtidigt som hon hade en djupare, starkare och högre identitet än den hon normalt känner att hon har. Hon var alltjämt Kerstin, en unik mänsklig varelse, men samtidigt en del av något större, fantastiskt.

– Jag upplevde att vad som än händer med Kerstin, så har jag en sorts högre identitet som är jag och som är oförstörbar.

Kerstin tror också på reinkarnation, återfödelse. Det gjorde hon även före ljusupplevelsen, men efter den förstod hon reinkarnationen bättre.

Om Gud säger Kerstin:

– Gud är för mig allt. Gud är allting. Gud är den skapande kraft som omfattar allt.

– Jag tror att när jag ber, så ber jag till Gud inom mig, till en högre intelligens inom mig. Men vad som sedan händer med bönen, vart den går, det vet jag inte. Och det behöver jag inte veta heller. Kanske får jag reda på det en dag.

Kerstin berättar också att hon "sett" sin egen framtid. Hon har haft visioner av hur hennes liv kommer att gestalta sig.

– Jag satt i en stol, ensam, och skulle börja läsa en bok om den heliga Birgitta, då hela min kropp började vibrera. Detta varade i flera timmar. Jag kunde inte röra mig. Jag var som paralyserad. Men samtidigt var jag hypervaken. Jag visste precis vad som hände runt omkring mig, hörde alla ljud, kände dofter, hade starka synintryck. Medvetandet var alldeles klart. Och jag såg *syner*. Jag såg in i min framtid. Jag visste att den medvetenhet jag hade då, var högre än den normala medvetenheten. Jag visste att jag måste tro på vad jag såg.

– Upplevelsen av min framtid har haft stor betydelse för hur mitt liv senare gestaltat sig. Då kunde jag inte tänka mig en sådan framtid som jag såg. Synen skrämde mig. Men nu har jag sett mitt liv gå i den riktningen. Fast jag vet inte om jag

har påverkats av det jag såg – en så kallad "självuppfyllande profetia" – eller om jag faktiskt såg glimtar ur min framtid.

Kerstin vill inte berätta mer detaljerat om det som hon mycket konkret såg. Hon vill behålla det för sig själv. Men det handlade om att ta ett större socialt ansvar.

En inre röst

Natten då Kerstin upplevde att hon var en boll av ljus, hörde hon också en röst inne i huvudet. Den var lika tydlig som om någon hade satt på en bandspelare.

– Det var min röst, men den var uttryck för en större intelligens än min egen. Jag uppfattade det så att rösten kom från bollen av ljus. Det var inte den vanliga Kerstin som talade, utan en högre medvetenhet inom mig, mitt högre jag.

– Rösten pratade med mig hela natten. Jag sov inte en blund. Jag var helt medveten om vad som fanns omkring mig samtidigt som jag hörde rösten. Min man låg bredvid mig, jag visste var barnen låg i sina rum, jag hörde ljud omkring mig. Rösten pratade i telegrafiskt korta meningar. Den var emotionellt nollställd, sakligt informativ. Rösten, som var den högre delen av mig själv, behandlade mig, den vanliga Kerstin, ungefär som en förälder talar till ett barn, det vill säga med visst överseende.

– Jag ställde frågor till rösten. En del av dem besvarades med "det får du veta senare, det är för tidigt nu". Svaren kom samtidigt med frågorna. Ibland kände jag det som om rösten hjälpte mig att ställa frågorna också. Det var liksom två olika medvetenhetsnivåer som talade med varandra.

Kerstin vill inte berätta något närmare om de svar hon fick. Hon säger att "detta är litet heligt" för henne. Men hon fick sin världsbild förändrad, fick en ny syn på vad som är på väg att hända med mänskligheten och jorden.

– Natten därpå vaknade jag av att telefonen ringde. Jag vaknade med ett ryck och blev skrämmd. Jag låg och väntade på nästa signal, men det kom ingen. I stället började rösten tala igen. Den förklarade att

signalen varit ett knep för att väcka mig att lyssna inåt. Den sa att den försökt få kontakt med mig många gånger tidigare, men inte lyckats. Det högre i mig hade försökt väcka det lägre att lyssna.

Kerstin säger att hon verkligen har hört sådana signaler då och då, men inte förstått innebörden. Nu har hon också berättat för andra om signalerna. En vän, naturvetenskapsman, sa att han hört signaler varje natt under en veckas tid och blivit lika förskräckt varje gång, men somnat om.

– Jag föreslog, berättar Kerstin, att han skulle försöka hålla sig vaken nästa gång. Några dagar senare ringde han och berättade att han hört signalen och hållit sig vaken. En röst hade kommit, och han hade kunnat ställa frågor till den.

Kerstin trodde att hon hela livet skulle ha tillgång till rösten, till den objektiva intelligens som hon uppfattade att det rörde sig om och som tycktes ge alldeles sanna svar på hennes frågor. Det kändes tryggt att få sådana svar. Men nu hör hon inte rösten längre.

– Jag försöker lyssna till min intuition i stället. Det kanske är samma sak. Även om jag inte hör någon röst nu, så kan jag ofta känna på mig vad jag skall göra. Jag försöker vara öppen och känna efter vad som är rätt. Ibland gör jag fel, men då märker jag det efteråt, och det ger mig en kunskap.

New Age-konsult

Kerstin arbetar nu som "New Age-konsult". Hösten 1981 jobbade hon för freden, bland annat introducerade hon Fredsboken i Sverige och såg till att dess författare Bernard Benson kom hit i samband med fredsdemonstrationer och utgivningen av hans bok på svenska.

Hon vill arbeta bland annat som marknadsföringskonsult åt näringslivet.

– Jag har tidigare varit juridisk konsult och även jobbat med reklam. Men nu ser jag näringslivet på ett annat sätt än jag gjorde tidigare. Jag har nu ett helhetsperspektiv och vill vara med och försöka visa företagen deras roll i en större helhet, visa vägar till större samhällsansvar, tex leda seminarier och kurser, där man lär människor att utveckla en högre medvetenhet. Om de får en högre medvetenhet, då utvecklar de också sin kreativitet och sin helhetssyn, och sedan tar de automatiskt ett nytt ansvar och får ett annat sätt att lösa problem inom sina företag.

– Jag vill efter min förmåga, på min lilla nivå, hjälpa till att förbättra

ra näringslivet och samhället. Detta är ett sätt som jag kan använda mig själv på.

– Människor har blivit mycket öppnare för den nya tidens idéer. Det har skett en förändring på några få år. Nu börjar många inse att det finns mer som de kan lära sig om sig själva och verkligheten.

Kerstin har i flera år bott utomlands, mest i Frankrike, och hon säger att man ser utvecklingen i Sverige mycket bättre, när man kan betrakta vårt land utifrån och jämföra det med andra länder, med deras näringsliv, deras sociala utveckling.

– Det har skett en fantastisk utveckling i Sverige de senaste åren. Jämfört med andra länder ligger vi långt framme. Det är inte så att vi är bättre än andra. Men vi har fått ett socialt förspång, kanske beroende på att vi är ett litet, homogent land, som är lätt att tillföra nya idéer och tänkesätt. Vi är mer solidariska med våra medmänniskor, mot u-ländernas folk än man är på andra håll i världen. Vi tar större ansvar i många internationella politiska frågor.

Kerstin tror att Sverige kan komma att spela en stor roll i världen. Om vi kan visa en positiv väg inom det svenska näringslivet, då kommer andra länder att lägga märke till det, studera oss, och vi kommer att fungera som något av ett laboratorium för en ny och bättre utveckling. Kerstin har kontakt med många nya tidens organisationer och många enskilda med ett nya tidens sinnelag, en helhetssyn, som jobbar inom näringslivet, eller inom politiken.

– Vi är som ett jättestort nätverk av människor som fått en förändrad syn på oss själva och samhället, en helhetssyn. Vi börjar lära känna varandra mer och mer. Nätverket växer. Inom detta nätverk finns människor på Sveriges Radio, på tidningar, inom näringslivet, inom organisationer, inom politiken och undervisningen, ja inom de flesta områden av samhället.

– Det är fantastiskt att vara tillbaka i Sverige och få jobba som en del i ett sånt här nätverk och se att ett nytt mönster håller på att utvecklas.

– Jag ser väldigt positivt på utvecklingen i Sverige. De nuvarande förhållandena uppfattar jag som en kris som kommer att leda till ett nytt sätt att se på de flesta samhällsfrågor. Delar av det gamla måste brytas ned för att en förändring skall kunna ske. Jag ser krisen inom det svenska näringslivet som ett symptom på att det hittillsvarande materialistiska synsättet

håller på att försvinna för att ersättas av ett annat, mer socialt, mänskligt och ansvars-kännande synsätt.

Kerstin säger att hon har en stark tro. Hon menar att om hon gör det som hon känner är rätt för henne att göra, då litar hon på att det ordnar sig även ekonomiskt, vilket det hittills har gjort.

Genom att hon förut har arbetat som jurist (bland annat föreläst om marknadsrätt) och marknadsförare, har hon många kontakter med folk bland annat inom näringslivet vilka litar på henne och inte bara viftar bort henne.

– En del av det jag vill göra som konsult är att lära människor att se vad de kan använda sig själva till i ett större sammanhangs tjänst. Och det finns många som just går och drömmer om att få hitta något som de kan hjälpa till med för att göra samhället och världen bättre.

– Jag har föreläst för folk från näringslivet om människans högre medvetenhet, hur man utvecklar den och hur man utvecklar ett företag i en ny riktning så att det tar ett större samhällsansvar. Efteråt har jag varit häpen och rörd över att människor är så mottagliga för sådana tankar.

Just nu håller Kerstin på att introducera en ny typ av företagsledarutbildning i Sverige. Den kommer från Amerika och innebär att man på ett mycket konkret sätt arbetar med människor, med deras föreställningar och fördomar och får dem att se på nytt sätt och väcka sin egen kreativitet och upptäcka den högre medvetenhet de har potentiell inom sig.

Bland betydelsefulla grupper i samhället idag nämner Kerstin konsultföretagen Pedagogik & Produktion (P & P) och SEFRAM-gruppen samt inom massmedia Svenska Dagbladets I dag-sida.

– P & P:s konferenser "Levande företag i en ny tid" har haft en mycket stor betydelse, säger Kerstin, inte bara för dem som deltagit, utan även för att de här tankarna sprider sig som ringar på vattnet: idéerna har kommit ut i det svenska näringslivet, bland annat på grund av massmedias bevakning, men kanske också på mer mystiska sätt

– jag tänker på Sheldrakes teorier att om en viss procent inom en art lär sig något nytt, så lär sig sedan hela rasen samma sak väldigt snabbt. På det sättet kan det som händer i Sverige nu i den nya tidens anda få en mycket stor betydelse, större än man anar.

SM

Mötet – en möjlighet

– – – "Och ibland är dikt ett tafatt försök att bygga altaren vid vägkanten på platser där Gud har uppenbarat sin kärlek –

ett sätt att vända tillbaka från mötet med det ofattbara inte för att tyda Hemligheten men för att bekräfta att den finns och att Mötet är en möjlighet.

– – – bara när vi vågar vara där vi är kan Mötet äga rum."

Anita Wemmenborn ger här uttryck för den längtan vi har att hålla kvar, att fånga i dikt, i ord upplevelsen av "mötet" – av det tillstånd då tillvarons stora Du, Gudomen anas. "Ett tafatt försök" måste det bli. Men våra "altaren" vid livets vägkant hugfäster ändå minnet av de stunder, då vårt djupaste jag varit mest levande. I mörka tider kan vi stanna i tacksamhet vid dem. Det är de evighetsglimtarna som förändrar vårt liv – kompassen som ger det dess inriktning.

Allt är underkastat förändring, de innebördsrika ögonblicken – de som betytt ett möte med det ofattbara – glider ifrån oss, blir till förfluten tid. Vi vill hålla dem kvar. Men minnet är också en fara. Vi kan aldrig återuppleva något förgånget, bara hålla levande att mötet är en livsmöjlighet. Endast i nuet kan det ske.

Långa tider känner vi oss döda, är inte närvarande i nuet, men något sker ändå, medan vi sörjer över den förlorade tiden. Tagore menar att det inte finns några döda perioder. Det är något som växer i det fördolda. Liv är en ständig växling mellan död och förnyelse:

– – – "När gamla ord dö på tungan, bryta nya melodier fram ur hjärtat, och där gamla spår gått förlorade, uppenbarar sig nytt land med sina under."

Inte för länge får vi dröja vid minnet av det ljus och mörker livet gav. Vi måste "våga vara där vi är" – i tomheten – om förnyelse ska ske.

– – – "Sitt icke tyst och räkna dina flydda tårars och leendens pärlor – stanna icke för att plocka upp de blad som fallit från gårdagens blommor – gå icke att söka det som flyr dig, att lära känna meningen av det som icke är klart – låt tomrum-

Ill. Robert Turner

men i ditt liv vara, låt dem vara för de vällydande skull som skola uppstiga ur deras djup."

Livet står inte stilla. Då vi minst anar det kan tillvaron blomma upp igen.

"Fördold i tingens hjärta fostrar du frön till grodd, knoppar till blomstring, och mognar blommorna till frukt.

Trött var jag, och i sömnen på mitt latmansläger inbillade jag mig att allt arbete hade upphört. Om morgonen, då jag vaknade, fann jag min trädgård full av blomsterunder."

I fröet ligger blommans framtid gömd – hennes levnadsplan. Hos människan ensam finns en livsplan också för anden, som vi kan ana i stunder av stillhet och öppenhet. Men oftast är vi stängda för livsflödet, inte medvetna om att hela tillvaron är ett Du som talar till oss. Vi måste glömma också våra minnesaltaren, inte begära någonting, bara tacksamt vara till, om "mötet" än

en gång ska bli en verklighet i vårt liv. Stå öppna för jordens skönhet – för träd, djur, människor. Det innersta i allt är gudomligt – livskraften, gudomen flödar in i allt. Allt är levande – allt talar till oss – allt är en enhet. Vi känner igen vårt eget väsen i tingens väsen. "Hemligheten" om livet anar vi – vår släktskap med Alltet – med Universum som ett levande, skapande Väsen.

En okänd författare har i en hymn besjungit enheten i skapelsen.

"Liljans Gud och rosens densamme i gråstenen som i biet. Varandets stilla flod flyter, o Herre, sedan oändliga åldrar från Dig. Den visar sig i gräs och blommor i alla varelsers vanda lopp – Från skapelsens mäktiga begynnelse sjunger stjärnor och solar dess lov."

Birgitta Fries-Ossiann

Hälso- och kulturfestival för Martinskolan

En festival i hälsans,
kulturens och framtidens
tecken

En hälso- och kulturfestival hölls 17-18 oktober i Norra Latin i Stockholm till förmån för Martinsskolan, Söders waldorfskola.

En rad artister och författare – bland dem Gunnar Harding, Ann Smith, Sandro Key-Åberg, Peter Curman, Erik Saedén, Kajenn, Agneta Pleijel och Södertälje kammarkör – samt föredragshållare ställde upp gratis för att hjälpa den lilla skolan med 160 elever och en handfull lärare, vilken kämpar med stora ekonomiska problem.

På en marknad såldes biodynamiskt odlade produkter, litteratur, kläder, hantverksprodukter, leksaker och åtskilligt annat. Det fanns speciella barnprogram med sagoberättande och dockteater samt aktiviteter för barn med musik och målning. Det var demonstrationer och rådgivning om bakning, mjölk-syrejäsning, torkning av mat, biodynamisk odling, färgsättning och inredning, avspänning, lymfmas-sage och den för waldorfpedagogiken speciella eurytmin – ett sätt att i rörelse uttrycka vad som ligger

fördolt i ljud och toner. Det fanns också servering av hälsokost och en utställning av elevers teckningar och målningar.

Waldorfpedagogiken är en alternativ pedagogik, som bygger på filosofen Rudolf Steiners antroposofi, en lära om människan. Den betonar andliga värden, konstnärlig utveckling och helhetssyn och har en ökande popularitet, inte minst för att den lyckas eliminera den leda och våldsmentalitet som kommit att bli problem i vanliga skolor.

Waldorfskolorna är friskolor, dvs de har pedagogisk frihet – staten bestämmer inte kursplan eller arbetssätt. Endast Kristofferskolan, som i många år har betraktats som en försöksskola, har samhällsstöd. Martinsskolan har således stora ekonomiska svårigheter och är beroende av frivilliga insatser, höga terminsavgifter och arrangemang som kan ge pengar. Den som vill bli "fadder", kan sända sitt bidrag till Stiftelsen Martinsskolan, Faddergruppen, postgiro 31861-8.

Den antroposofiske läkaren Wilhelm Jülke höll ett föredrag om naturmedicin, läkaren Karl-Otto Aly från Hälsofrämjandets Talmogården talade om hur viktigt det är att vi lär oss bygga hälsa själva och ingenjör Åke Lindgren lade ut texten om "geografiska retzoner", som påverkar vår hälsa.

Hälsa är meningen med livet, sa Karl-Otto Aly. Men han menade då att hälsa är mycket mer än frånvaro av sjukdom.

Enligt WHO:s världshälsoorganisationens definition är hälsa bästa möjliga kroppsliga, själsliga och sociala välbefinnande.

Dr Aly sa att några av de egenskaper som kännetecknar en frisk människa är vitalitet, livsglädje och livskraft nästan i överflöd, som ger

Lek är barnens kultur

Hälsa och kultur hör ihop

förmåga att klara stora påfrestningar. Anpassningsförmåga, fast inte i bemärkelsen underkastelse och självuppgivande, är en annan egenskap som är utmärkande för en frisk människa. Den friska människan är också trofast, modig, uthållig, varm och spontan. Hon tycker om sig själv och är självförverkligad, eller åtminstone kontinuerligt arbetande på sin egen utveckling. Den friska människan är tolerant, och hon är inte rädd för nya tankar och lösningar och intresserar sig för att förbättra den värld vi lever i, och hon lever själv enkelt, är tillfreds utan stora materiella behov.

Själva ordet hälsa har med helhet att göra, helhet till kropp och själ, och även i socialt avseende.

Alys karakteristik av den friska människan är slående lik t ex Carl Rogers, Marilyn Fergusons och andra "New Age"-gestalters beskrivning av den "nya människan" i vattumannens tidsålder!

Åsa Freij

Nedan: K. O. Aly

Flytta sängen och bli frisk!

Åke Lindgren:
Geografiska retzoner påverkar oss

– En retzonsfri sovplats kan vara avgörande för hälsan!

Det är många faktorer som inverkar på vår hälsa. Vi upptäcker allt fler av dem. Men det brukar ta tid innan vi accepterar nya fakta, den erfarenheten hade alla tre hälsotalarna, ingenjör Åke Lindgren och läkarna Wilhelm Jülke och Karl-Otto Aly, på hälso- och kulturfestivalen i oktober till förmån för Martinsskolan.

Åke Lindgren berättade om en hälsfaktor som är mindre känd och mindre accepterad än kanske något annat inom den alternativa medicinen. "Kan jordstrålning påverka vår hälsa?" var rubriken på hans

föredrag. Han har forskat många år kring fenomenet jordstrålning och är övertygad om att den påverkar människan på ett ofta avgörande sätt. Han berättade också att man i flera andra länder, framför allt i Västtyskland, bedriver en ganska omfattande forskning om jordstrålning. Det finns också tyska läkare som beaktar denna strålning i sitt dagliga arbete med att härleda och bota sjukdomar.

– Vi vet inte riktigt vad jordstrålning egentligen är, sa Åke Lindgren, men man kan konstatera att mätbara fysikaliska faktorer

förändras där strålningen finns, t ex det jordmagnetiska fältet och markens elektriska ledningsmotstånd – och, inte minst, den naturliga radioaktiva gammastrålningen från marken.

– Över hela jorden finns två osynliga, stationära ruttmönster, hävdade Lindgren också. Dessas linjer och framför allt skärningspunkter påverkar oss genom speciella krafter. Sådana ställen, liksom vissa områden över sprickor i berggrunden, över korsande vattenådror, malmådror osv som på något sätt påverkar, "retar", levande organismer, kallade Lindgren "retzoner".

– Gamla kulturer, sa han, har kanske känt till dessa och andra retzoner. De kan ha använts som orienteringspunkter i samband med främst sakral byggnation samt på kultplatser, som vi i dag ser lämningar efter i form av stensättningar. I det gamla Kina var det förbudet att bygga hus på sådana ställen.

– Det borde vara självklart, menade Åke Lindgren, att inte bygga bostadshus över platser med skadlig jordstrålning – även om dessa ruttmönster inte går att helt undvika på en så stor yta som ett hus upptar. Men nu känner de ansvariga inte till retzonerna och deras skadliga inverkan på levande organismer, så ett helt bostadsområde har uppförts i Stockholmstrakten med direkt hälsovådliga retzonförhållanden. De människor som bor där, blir sjuka redan efter något år.

– Växtligheten blir i regel försämrad i en retzon. Träd och buskar kan vara förkrympta, deformerade och fruktlösa eller ha svulster. Men det finns också växter och djur som trivs i retzoner. Misteln är en sådan växt. Myror är helt beroende av dem och katter tycks gärna söka sig dit.

I allmänhet hämmar retzonerna de naturliga organfunktionerna och underminerar motståndskraften hos levande varelser, varvid sjukdomssymptom visar sig på de svagaste punkterna.

– Det är när man vistas mycket i en retzon som påverkan blir märkbar – i synnerhet om man sover i en sådan zon, oavsett våningsplan. I Västtyskland har det för vissa läkare närmast blivit regel att man undersöker hemmiljön och särskilt kontrollerar om sängen står i en retzon.

Åke Lindgren nämnde från sin egen verksamhet en rad exempel på hur människor blivit av med olika sjukdomar och krämpor genom att byta sovplats. Ibland hade det räckt att flytta sängen en halv meter åt ena eller andra hållet, men

oftast hade det varit nödvändigt att finna en ny sovplats i ett annat rum i samma bostad.

Även ryggont och kramper av olika slag kan bero på att man sover i en retzon. Ja, till och med tandvärk kan man få där. Effekter av korrosion (upplösning) av tandfyllnadsmaterial kan också uppkomma eller förvärras på grund av retzoner.

Som övergripande faktor kan alltså, enligt Åke Lindgren, en retzon utlösa sjukdomar av alla möjliga slag.

Man kan inte blir kvitt inverkan av retzoner genom att äta sunt, sa Lindgren, själv vegetarian sedan 12 år, även om detta i viss mån kan hjälpa och naturligtvis ändå bör eftersträvas av många goda skäl.

De allra flesta personer som konsulterar Åke Lindgren lever på vegetarisk kost.

I det dagliga livet kan man märka på sitt humör och allmäntillstånd om man påverkas av utstrålning som bekommer en bättre eller sämre. Uttalanden som: "Min man har blivit så retlig sedan vi flyttade till den nya bostaden", eller: "Så fort jag flyttat från stan blev min allergi mycket bättre" kan mycket väl ha med retzoner att göra, menade Åke Lindgren, liksom trivselkänslan i ett rum.

Lindgren framförde också en rad synpunkter på hur man genom sin livshållning i viss mån kan hindra att man blir offer för det som verkar i geografiska retzoner. En hjälp ligger i "en genomkristning av människan", menade han. Egoism, bitterhet och hat hos individen måste försvinna. För en befrielse från negativa attityder kan bönen öppna vägen. Men även sunda konstnärliga aktiviteter har stor betydelse.

Åke Lindgren anser alltså att sjukdomarna i hög grad är ett andligt problem. De har oftast att göra med livshämmande andliga krafter, som lätt får fäste i svagheter hos människan, särskilt under inverkan av en olyckligt vald sovplats och alla de kroppsfrämmande ämnena, t ex gifter, som sprids ut. Han ser mycket allvarligt på dessa problem, som han anser har stor betydelse för mänsklighetens utveckling. Han vill att vi ska få en ökad medvetenhet om de faktorer som är avgörande för hälsan – och inte leka blindbock med vår framtid.

Åke Lindgren har sammanställt kompendiet "Sovplats eller sjukläger – hälsa och osynliga motkrafter". Hans adress är proBios, Skeppargatan 22 C, 114 52 Stockholm. Tel. 08/62 22 05. Åsa Freij

NYA TIDSÅLDERNS BÖCKER – INTE ETT ÖRE DYRARE PER POST! – PORTOFRITT TILL HELA SKANDINAVIEN FRÅN

Eva Seeberg: TRE DAGAR IN I DÖDEN (Inb. 245 sid/98:–)

ALTERNATIVA SYNSÄTT PÅ MORGONDAGENS SAMHÄLLE (Häft. 194 sid/84:–). Åtta föredrag av bl. a. R D Laing, Ivan Illich, Fritjof Capra, E de Bono och Hazel Henderson

Marilyn Ferguson: MOT EN NY TIDSÅLDER ("The Aquarian Conspiracy" – Inb. ca 400 sid/144:–) – Världen över pågår en spontan "sammansvärjning": olika människor har börjat röra sig i samma riktning, mot "The New Age", en ny och bättre tidsålder för mänskligheten. Det handlar om hälsa, miljö, politik, företagsledning – allt! Marilyn Ferguson drar upp de gemensamma linjerna... (Övers: C G Liungman)

MÄNNISKAN I EN NY TIDSÅLDER (H 103 s/59:–) – Vad står begreppet "New Age" för? Man talar om paradigmskifte, byte av förklaringsmodell, världsbild, människo- och självuppfattning. Vad innebär detta för oss enskilda människor? – Fem författare och debattörer tar upp detta: Staffan Delin, Reidar Ekner, Jan Grönholm, Eva Moberg och Claes Sjöberg

Mark Satin: POLITIK FÖR EN NY TID (H 399 s/94:–) – "New Age-rörelsens" grunder, idéer och handlingsprogram

Sven-A. Sölveborn: BOKEN OM STRETCHING (H 120 s/125:–) – en efterlängtat och redan mycket omtalad bok på svenska om den nya metoden att lösa spänningar och träna upp rörligheten. Sölveborn är läkare, toppidrottsman och handbollstränare

Fritjof Capra: FYSIKENS TAO (H 295 s/69:–)

Engelsk pocket-upplaga: TAO OF PHYSICS (H 332 s/44:–)

G Zukaw: DE DANSANDE WU LÄRMÄSTARNÄ (H 392 s/119:–) – Zukaw för resonemangen från "Fysikens Tao" vidare, i de gränsområden där mystikernas ut-sagor om tillvarons grunder möter den mest avancerade moderna vetenskapen

Engelsk pocket-upplaga: DANCING WU LI MASTERS (H 343 s/53:–)

RING ELLER SKRIV ELLER SÄTT HELT ENKELT IN FÖRSKOTTSBETALNING PÅ REGNBÅGENS POST- ELLER BANKGIRO

Öppet: tisd. – fred. 12.00 – 18.00, lörd. 10.00 – 14.00, månd. stängt

Postadress Box 4156 S-203 12 MALMÖ	Butik Baltzarsgatan 32 MALMÖ	Telefon 040-23 71 28	Bankgiro 153-6044	Postgiro 64 54 74-8
--	------------------------------------	-------------------------	----------------------	------------------------

Josef Östlund: KUNSKAPENS BOK OM ALLVETANDET – OCKULTA OCH ANDRA MINNEN (H 180 s/69:–) – Makarna Kerstin och Josef Östlund, som driver hälsohemmet Mistelgården vid Ängelholm, har bl a fått inblick i sina tidigare inkarnationer – och de har kontrollerat på ort och ställe, i Grekland...

Patricia Garfield: SKAPANDE DRÖMMAR (I 217 s/98:–)
Engelsk pocket-upplaga: CREATIVE DREAMING (H 244 s/34:–)

Montague Ullman/Nan Zimmerman: ANVÄND DINA DRÖMMAR (H 274 s/98:–) Ullman ger den vetenskapligt hållbara grunden för drömarbete i hälso- och utvecklingssyfte

REST-REA

Bangali Baba: THE YOGA SUTRA OF PATANJALI – förr 45:– nu 29:– (H 115 s)

K O Schmidt: REINKARNATION – förr 63:– nu 19:– (H 117 s)

Glenn D Kittler: EDGAR CAYCE OCH DÖDA HAVSRULLARNA – förr 77:– nu 42:– (H 212 s)

Jeffrey Iverson: ETT LIV – MÅNGA LIV – förr 87:– nu 46:– (H 199 s)

E G Wilcox: MU – DEN SJUNKNA KONTINENTEN – förr 54:– nu 37:– (I 180 s)

EVERY END EXPOSED; THE 100 PERFECT COANS OF MASTER KIDO WITH THE ANSWERS OF HAIKUIZEN – förr 39:50 – nu 19:– (H 127 s)

KINESISKA TÄNKARE i urval av Alf Henrikson och Hwang Tsu-Yü (bl a hela Tao-Te-Ching!) – förr 99:– nu 49:– (I 222 s)

C Rewentlow: VAD BUDDHA LÄRDE OM LIVETS MENING – förr 67:– nu 34:– (H 159 s)

Per Sörbom: TAO OCH DE TIOTUSEN TINGEN – förr 132:– nu 58:– (I 233 s)

Carl Sagan: LUSTGÅRDENS DRAKAR – förr 105:– nu 29:– (I 267 s)

Llyall Watson: PÅ LIV OCH DÖD – förr 84:– nu 48:– (I 247 s)

Sökarguiden

Rolling Thunder

Det rullande Åskmönstret

Talar 16-18 juni i Västerbotten

Kontakta: Leif Salmgren 0930-11568 om deltagande!

Yogi Ramaiah
12, 13 maj
inleder i Kriya Yoga "Bakji"
för information ring:
08-18 48 07 efter kl 1700

Obs! Könnlig tauträskare från Indien!

Swami
Yogamudra-nanda

8-9 & 29-30 Maj

TANTRA

018-101528

Information:
Gatyananda Yogaskola % Frisk, Geijerg. 12a
752 26 Uppsala

DAGS ATT LEVA!

Vårens fjärde kurs hålls på Hälsans Hus i Stockholm den 7-8-9 maj. Intresserade av denna och kommande kurser är välkomna att ringa L-TRAININGS, Stockholm, tel. 08 - 97 66 95, för information och anmälan. I sommar startar kursen "TEMA: KÄRLEKSFÖRHÅLLANDEN" som lär ut hur man lyckas i sina kärlekerförhållanden – du kan redan nu anmäla ditt intresse!

Primal Innocence

DEEVA
RAJNEESH MEDITATIONS CENTER

14-16 maj

Swami Prem Anam

26-31 maj Pingst

Swami Hari Deva

Fem dygns
**Enlightenment
Intensive**

Surbrunnsgatan 59 nb
S-113 27 STOCKHOLM, Sweden
Tel: 08-327788 / 319204

En "enlightenment-upplevelse" är en direkt förståelse av sanningen – här och nu. I den här gruppen är en sådan upplevelse möjlig genom att vi använder oss av en mycket effektiv och intensiv struktur där varje ögonblick ägnas åt väldigt grundläggande livsfrågor som "Vem är jag?", "Vad är en annan?" och "Vad är livet?"

Den besjälade naturen

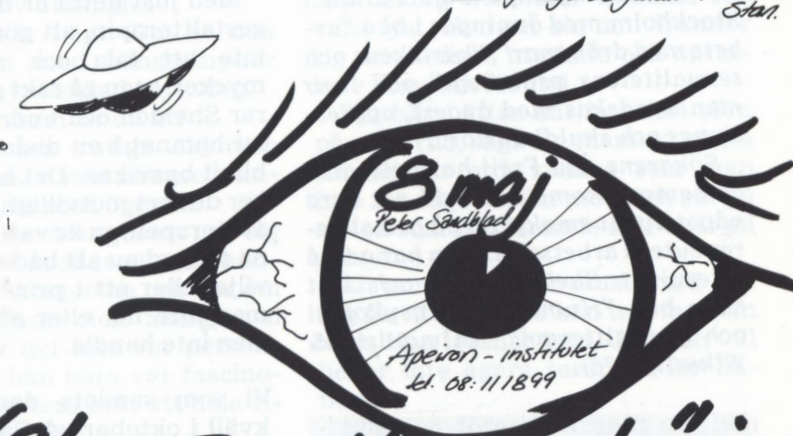
Föredrag måndagar kl 19.00 i Hälsans Hus, Fjällgatan 23 A, T-Slussen buss 46, 48 och 53.

- 3.5 Mänsklighetens öde.
Henrik Sundström.
- 10.5 Bortom fruktan finns kärlek.
Sören Grind.
- 17.5 Inget föredrag i Hälsans Hus.
(Måndagsgruppen arrangerar föredrag 19.30 i ABF-huset, Sveav. 41 "Vad står den nya kulturen för.")
S. Westerlund.
- 24.5 Kärlek i kosmiskt perspektiv.
Birgit Lilja.

Sökarguiden a Inca!
Box 45505 104 30 Stockholm

Se - bättre - träning

Föredrag 8/5 kl. 19-22 på Klubb Sönd & Skörd (fd.) Kamalen
Fjällgätsgatan 17 Gamla Stan.

Gestaltterapi med Sheldon Litt

Ill. Robert Turner

Dr Sheldon Litt är en amerikansk psykolog och psykoterapeut med gestaltterapi som huvudsaklig arbetsmetod. I USA har han undervisat vid New Yorks universitet som biträdande professor, men numera befinner han sig mer eller mindre permanent i Sverige. Han gästundervisar vid universiteten i Stockholm och Uppsala, håller kurser och föreläsningar samt tar emot patienter i såväl enskild terapi som i familj- och gruppterapi.

Sheldon Litt tillhör den humanpsykologiska skolan och har haft Fritz Perls som lärofader.

Under hösten 1981 höll han en serie föreläsningar på Café Forum i Stockholm med övningar i bl a "arbete med drömmar", "kärlekens och sexualitetens psykologi" och "hur man handskas med ångest, aggressioner och skuld-känslor".

Sökarens Åsa Freij har deltagit i en sammankomst, avsedd att vara något av ett smakprov på gestaltterapiens arbetssätt. Hon har också intervjuat Sheldon Litt och läst hans bok "Humanistisk psykologi och gestaltterapi" (Almqvist & Wiksell, 1978).

Vi sitter på stolar i en ring tillsammans med terapeuten, alla vi som kommit för att höra den amerikanske psykoterapeuten Sheldon Litt, med gestaltterapi som huvudsaklig arbetsmetod, tala – på engelska – om hur man handskas med ångest, aggressioner och skuld-känslor.

Det blir så småningom mer ett praktiskt gruppterapiarbete, eller åtminstone ett smakprov på hur det känns att arbeta med sig själv under Sheldons ledning. För några kommer det överraskande. De har väntat sig ett föreläsning, inte att behöva delta aktivt själva – även om behovet att göra det egentligen är stort och det främsta skälet till att de är här.

Men just detta är det typiska för gestaltterapi, att göra, här och nu, inte att tala och analysera för mycket, utan gå rakt på sak, förklarar Sheldon och undrar om de som nu hamnat i en dialog med honom blivit besvikna. Det har de inte, säger de litet motvilligt. Man kan anta att terapeuten är van att möta denna attityd av att både vilja och inte vilja, eller att i princip vara villig, men inte nu, eller att vilja förstå, men inte handla.

Vi som samlats denna onsdagskväll i oktober på Café Forum vid studentbostäderna på Korsbärsvä-

Av Åsa Freij

gen i Stockholm – dryga tioalet personer – får presentera oss och säga något om vilka vi är och varför vi kommit. Detta är en öppning som inte är ovanlig i gruppsammanhang och brukar minska spänningar och främlingskap.

De flesta säger försiktigt att de är intresserade av att veta litet mer om vad gruppterapi är i största allmänhet. Flera har viss anknytning till psykologi. Någon studerar ämnet på universitetet. Någon är själv psykolog. De andra är studerande i andra ämnen eller äldre med olika yrken.

En medelålders dam säger litet mer än de andra. Hennes underton är ifrågasättande, nästan aggressiv. Hon har varit med en gång tidigare och sett folk öppna sig på ett sätt som förvånat henne, nästan brutit samman, och hon vill veta mer, hur och varför, se vad som händer ikväll och undrar om det inte kan vara farligt, men försäkrar att hon inte alls är rädd själv.

Sheldon hamnar i något som liknar försvarsställning. Han är bara en i gruppen, förklarar han. Det är också något som är kännetecknande för gestaltterapi. Terapeuten ska inte vara en auktoritet, en lära-

re mot eleven, en läkare mot patienten eller en far mot barnet, utan en medmänniska i samtal, eller aktion, med en medmänniska.

Han bemöter också den opposition han anar med att alla terapeuter är olika och alla situationer olika. Han säger också att det – från en gestaltterapeuts synpunkt – är OK att även gå i psykoanalys eller andra former av behandling. Däremot vill psykoanalytikerna ha "trohet" från sina patienter: de ska inte samtidigt pröva andra vägar.

– Det får stå för psykoanalytikerna, tycker Sheldon, som inte delar deras uppfattning och inte heller tror att deras metoder har något större värde.

– Men prova! Den ene trivs med en metod, den andre med en annan.

Fast själv anser han att det inte leder någon vart att gräva i det förflutna, försöka förstå det som aldrig går att förstå, försöka härleda allt till barndomen och dessutom skylla på den och ta gamla upplevelser som ursäkt för att inte göra något åt sitt beteende nu.

– Gestaltterapi är att göra snarare än att förstå, betonar Sheldon. Det är att släppa loss och komma i kontakt med sina känslor.

Som exempel på hur förrädisk det kan vara att söka förklaringar i det förflutna, nämner han en man som skiljer sig från sin fru som han tycker är en riktig ragata. Så gifter han om sig, men den nya frun blir ännu värre och han minns den första med saknad i ett nästan romantiskt skimmer.

Vi ser också gärna det förflutna som något positivt, när vi mår bra, och som något negativt, när vi mår dåligt. Det förflutna ses i ljuset av nuet.

Sheldon vill att vi går rakt på sak och arbetar med det vi kan se.

– Om du dricker för mycket, erkänn att det är för att du gillar det och har svårt att stå emot begäret i stället för att säga att du dricker för att din mor var så och så.

– Om ett barn gräver ett hål i sanden, så behöver det inte vara ett uttryck för att det önskar sig tillbaka i livmodern, utan helt enkelt för att det gillar att gräva hål i sanden.

– Är det någon som har ångest här? frågar Sheldon plötsligt.

En diffus jakande reaktion märks i rummet, men ingen ger sig tydligt tillkänna.

– Du i rutig skjorta där, föreslår han och pekar på en lång man i 40-årsåldern med glasögon.

– Ja, erkänner mannen, jag har ofta ångest.

– Har du ångest nu?

– Ja.

Hur känns det?

(Efter viss tvekan:) – Blockerad. – Var? Gör det ont? Försök att känna blockeringen fysiskt! Kan du känna stolen du sitter på?

– Ja.

– Kan du känna golvet under fötterna?

– Ja.

– Var sitter blockeringen? Är den stor eller liten? Går den ända upp i halsen så att du håller på att kvävas? (Han gör en gest med handen under hakan och tungan ut ur munnen.)

Mannen i den rutiga skjortan ser besvårad ut men försöker lydigt hitta en storlek på sin blockering. Den är mittemellanstor. Den fyller ungefär halva bröstkorgen. Han pekar.

– Beskriv den! Varm, kall?

Mannen öppnar munnen. Det ser delvis ut som om han söker ord att beskriva, delvis som om han vill protestera.

– Prata inte! Känn efter! säger Sheldon. Kan du andas?

Nickning.

– Bra, gör det! Hur känns det nu?

– Litet bättre.

– Lärde du något? frågar Sheldon och säger efter en stunds väntan på svar:

... att vara medveten om blockeringen?

Nu följer en nickning, och mannen börjar tala om att han är medveten om att ångesten sitter i hans egna tankar och är olika i olika situationer.

– Ge akt på när, och med vilka människor! fortsätter Sheldon.

Mannen tänker efter och säger att det är mest tillsammans med aggressiva människor. Han blir ombedd att se efter om det är någon i gruppen som han tycker ser aggressiv ut. Han tittar modigt på en i taget, skakar på huvudet men pekar på mannen bredvid sig och säger:

– Kanske han.

– Se en gång till!

Mannen ser och bestämmer sig för att den här personen inte heller ser så aggressiv ut längre.

Någon fnissar högt. Det är den unge mannen med hängselbyxor som själv är nyutbildad psykolog.

– Vad f – n skrattar du åt?

Mannen i den rutiga skjortan vänder sig genast mot hängselmannen och blixtrar med ögonen.

Den tilltalade rätar genast upp sig där han sitter nedhasad med händerna innanför skjortan och ber om ursäkt, förklarar med många valda ord att det inte var personligt, utan att han bara var fascinerad av terapeutens sätt att hela tiden hålla fast en linje.

Så återgår man till att försöka

hitta den eller de aggressiva i skjortmannens liv.

– Det är en på jobbet till exempel, säger han.

Sheldon tar fram en stol och placerar den mitt i ringen.

– Sätt honom på jobbet här! Vad vill du säga till honom? Vad gör han? Hur ser han ut? Är det han som är arg, eller är det du?

Men nu har den utfrågade fått nog och menar att han är trött på terapeutens cyniska smil, att det bara är pappersjobb för honom, att han inte förstår något av hur det är i verkligheten. Terapeuten låter sig dock inte bekomma, utan undrar hur det kändes att säga det där.

– Ganska bra, får han till svar, men skjortmannen vill inte fortsätta längre.

Det är helt OK, och man kommer överens om att det får räcka. Det här är ändå egentligen bara en demonstration av vad gestaltterapi går ut på. Det blir i stället den unge psykologens tur att stå i fokus. Den talföra medelålders damen, som utan omsvep erkänner att hon själv har massor med aggressioner, pekar hur den unge psykologen strax innan undvek att svara personligt på frågan varför han skratade och skyddade sig med analyserande abstrakt resonemang.

– En bra iakttagelse, tycker Sheldon, och den unge mannen förklarar att han är tacksam för påpekan och gärna vill komma till rätta med sin nervositet. Han berättar att han är mycket spänd innan han ska yttra sig, att hans hjärta slår så häftigt att han brukar ha jacka på sig för att det inte ska synas hur det bultar.

Man talar en stund om de krav han känner på sig att vara duktig och säga riktiga saker, psykolog som han är och allt... Han får rådet att konstruera en dialog mellan den rädda och den förnuftiga delen av sig själv.

En dam, som ser mycket vänlig och försynt ut, berättar att hon har kramp i armarna och känner en uppmaning att hålla tillbaka och vara tyst. Hon ser sin mor framför sig och hennes uttalade och outtalade krav och förbud.

Det blir bättre när hon fått röra på armarna, säga sin mamma några sanningens ord, sådana som man inte får säga till sin mor, och slå på stolen som fortfarande står mitt på golvet.

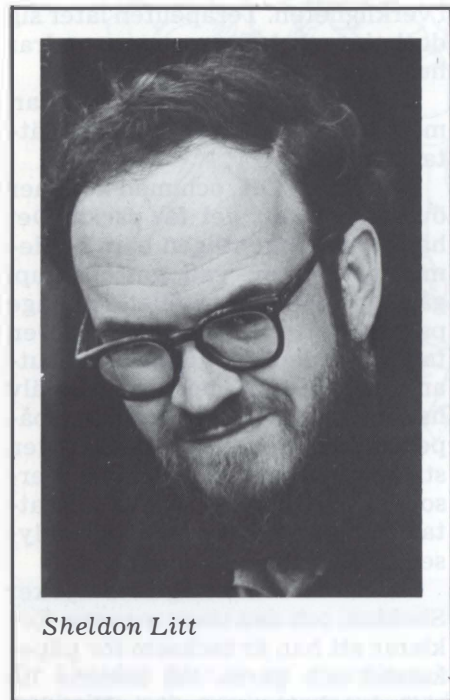
En annan dam är frustrerad och arg för att hon inte kan tala med sin man. Han lyssnar inte. Och hon vill heller inte agera terapeut för honom.

Sheldon föreslår framt att hon

Forts på sidan 17

SHELDON LITT, humanistisk psykolog

Den humanistiska psykologin kan uppfattas som den "nya tidens" psykologi. Den sätter människan, inte teorierna, i centrum.

Sheldon Litt

Dr Sheldon Litt är en liten livlig man med opretentiös livsstil och klädsel. Hans ansikte är både gammalt och ungt och hans utstrålning både hjärtlig och tuff, ibland nästan litet blasé och trött mitt i all livlighet.

– Ja, det är slitsamt att vara psykolog, säger han, när jag möter honom i hans lilla vindslägenhet på Kungsholms Strand på väg ut en söndagseftermiddag för att koppla av på en tebjudning och träffa "vanliga" människor.

– Man måste koppla av både fysiskt och psykiskt genom att inte tänka på klienter och deras problem, när man är ledig, säger han. Psykologer har hög självmordsfrekvens för att de ständigt påverkas av människors svårigheter.

Han vill inte så gärna prata om psykologi eller formulera sina värderingar och sin egen grundläggande livsåskådning.

– Jag vill inte påverka någon att tänka som jag. Jag vill att var och en ska komma fram till sina egna värderingar, handla utifrån sina eg-

na känslor. Jag tycker att en psyko-terapeut ska vara ödmjuk och hålla sitt eget i bakgrunden. Klienten ska hitta sig själv.

Eftersom Sheldon tillhör de humanistiska psykologerna – med bland andra Carl Rogers i spetsen – som tror att kärleksfulla relationer kan lösas de flesta problem, frågar jag om han också tror på kärleken som arbetsmetod.

– Jag tycker inte om att prata om kärlek, svarar Sheldon. Jag är alltid skeptisk mot dem som talar mycket om kärlek. De kärleksfulla handlar. Jag försöker praktiskt göra vad jag kan för att hjälpa människor.

– Titta på många av dem som talar mycket om kärlek, hur de lever! De tar mycket betalt och lever i lyx!

Sheldon Litt har i sin bok "Humanistisk psykologi och gestaltterapi" (AWE/Gebers 1977) gjort en intressant översikt av olika psykologiska skolor med personliga och kritiska kommentarer, och han visar hur just de riktningar han själv ansluter sig till, har vuxit fram.

Den humanistiska psykologin, får vi veta, sysslar med människan, hennes problem och möjligheter, inte med psykologi som ett vetenskapsområde, inte med människan som ett objekt för psykologiska studier. Den humanistiska psykologin sätter den lidande människan, inte teorierna, i centrum.

Psykologen inom den humanistiska psykologin vill undvika att spela rollen av "professionell" hjälpare, använda snobbiga, psykologiska uttryck, som patienten inte förstår, understryka en rangordning mellan sig själv och patienten eller på något sätt påtvinga patienten sina egna värderingar. I stället framhåller han att det i en psyko-terapeutisk situation alltid är två människor som påverkar varandra. Han tar också avstånd från inställningen att patienten är sjuk och att terapeutens uppgift är att bota honom. Inom den humanistiska psykologin ser man i stället terapi som en pedagogisk utvecklingsprocess

– en process som kan och bör äga rum hos såväl klienten som terapeuten.

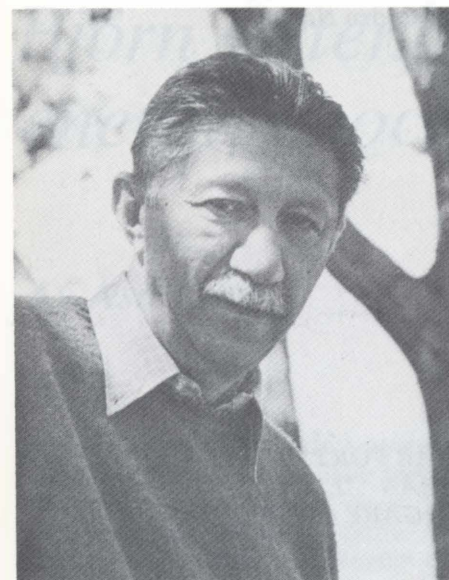
Den humanistiske psykologen ogillar båda de traditionella riktningarna inom psykologin: psykoanalysen och behaviorismen. De anses ha en alltför begränsad syn på den mänskliga naturen. (Behaviorismen utmärks av bland annat en determinism som leder till en mekanisk syn på mänskligt beteende, och psykoanalysen uppfattar människan som en irrationell varelse, ett offer för undermedvetna krafter.)

Om känslorna säger Sheldon Litt och de humanistiska psykologerna att de fullständigt nonchaleras inom den traditionella psykologin, eller också anses de ha ett splittrande inflytande. Men känslor är i själva verket livets kryddor! De spelar en mycket större roll i livet än behavioristerna gör gällande. De humanistiska psykologerna ser dem som en förenande kraft.

Professor Abraham Maslow var en av föregångarna inom den humanistiska psykologin, upplyser Sheldon Litt i sin bok. Maslow såg människan som en varelse med betydligt mer sofistikerade behov än dem Freud tillskrev henne. "Man kommer aldrig att förstå det mänskliga livet, om man inte tar hänsyn till dess högsta ambitioner och strävanden", skrev han.

Maslow lade fram en hierarkisk teori om de grundläggande mänskliga behoven. Längst ned på behovspyramiden finns de fysiologiska behoven, sedan kommer i stigande följd trygghetsbehov, tillhörighetskänsla, kärlek, självkänsla och högst upp självförverkligande. Begreppet självförverkligande blev hörnstenen i Maslows motivationsteori.

Den sunda individen är enligt Maslow den självförverkligande, medan neurotikern är den som har blockeringar av sin väg mot självförverkligande. Maslow betonade vikten av att studera självförverkligande individer, och han koncentrerade sig på sådana positiva egen-

Abraham Maslow

skaper som lycka, glädje och kreativitet.

Maslow studerade en procent av befolkningen, som var självförverkligare. Han upptäckte att dessa människor hade sådana egenskaper som skapande förmåga, spontanitet, flexibilitet, mod, öppenhet, ödmjukhet, humor och psykologisk frihet. Däremot hade de inte sådana i samhället vanligen uppskattade dygder som ordningssinne, disciplin, prydighet och auktoritetslydnad.

Utmärkande för de självförverkligande människorna var att de alla hade haft sådana exceptionella upplevelser som Maslow senare kom att kalla *peak experiences* – "toppupplevelser" som det heter i den svenska översättningen av Sheldon Litts bok – dvs tillfällen av mycket intensiva upplevelser, ögonblick av extas. Dessa ögonblick kan jämföras med zenbuddhismens *satori*, glimtar av andlig insikt, sådana som mystikerna talar om. Människor som haft sådana upplevelser, har i allmänhet efteråt fått en ovanligt upphöjd och mogen livsuppfattning och stor självkänedom.

Maslows inflytande på psykologin ledde till ett ökat intresse för sådana områden som skapande förmåga, kärlek, mänskliga värden, utveckling och självförverkligande.

Den humanistiska psykologin koncentrerar sig på individens strävan att bättre tillvarata sina möjligheter och att arbeta på en obegränsad utveckling av sin förmåga.

För dem som är intresserade av den humanistiska psykologin ses det inte som något skamligt att gå i psykoterapi, utan som en nyttig utvecklingsträning. Denna uppfatt-

ning av psykoterapi kallas ibland *Human Potential Movement*.

En annan pionjär inom den humanistiska psykologin, som beskrivs av Sheldon Litt, är Frederick ("Fritz") Perls, vilken är gestaltterapiens grundare och Sheldons egen främste läromästare. Gestalt är det begrepp som Perls använder för att beskriva personligheten, som han inte ser som organiserad enligt behavioristernas mönster och inte heller rätt tolkad i Freuds symboliska termer.

Gången i gestaltterapi är ofta en upplevelse där växande sker och individen kommer i harmoni när han får kontakt med sina känslor "här och nu".

Perls själv har dock förmodligen gjort en del för att skapa misstänksamhet mot sin terapiform. Under sina sista år uppträdde han alltmer som en guru i fotsid klädnad och beundrande lärjungar omkring sig.

Han var dock en god och dynamisk terapeut, vilket inte förringades av hans uppträdande, menar Sheldon Litt, som däremot vänder sig skarpt mot den typ av efterföljare som vill göra sig till auktoriteter utan att besitta verklig kunskap. Å andra sidan framhåller Sheldon att det inte alls är säkert att gedigen utbildning – även om en sådan alltid bör eftersträvas – garanterar att man blir en bra terapeut. Det krävs anlag och känsla, och han nämner fall där helt utbildade människor med intuition och medkänsla gjort stor nytta, kanske mer än yrkespsykologer.

Gestaltterapi har ibland blivit beskyldd för att vara dels hård, dels teorilös, bara en samling trick. Sättet att låta klienten tala till en tom stol, som föreställer en person som klienten har svårigheter med, eller att låta en person spela den där andra personens roll, är för gestaltterapi karakteristiska metoder som folk kritiskt observerat och som gett upphov till negativa uttalanden.

Sheldon Litt menar att kritikerna måste skaffa sig mer insikt om vad gestaltterapi handlar om för att förstå dess bredd och värde. Det är t ex inte hårdhet och självvisket utan en kritisk inställning till beroendeförhållanden i relationer som ligger bakom Perls sk "gestaltbön": "Jag sköter mitt och du sköter ditt. Jag har inte kommit till världen för att motsvara dina förväntningar. Du är du, och jag är jag. Och om vi av en slump hittar varandra, är det underbart. Om inte, kan det inte hjälpas."

Inte minst kritisk är Sheldon Litt till beroende när det uppstår mel-

lan terapeut och patient. Han säger: – Gestaltterapi vill hjälpa var och en att utveckla sig själv, vara sig själv, att förstå att man måste göra egna val, att också göra dem och ta konsekvenserna därav.

Målet för gestaltterapeutens arbete är att klienten inte skall bli en kontrollerad kugge i ett hämmat samhälle utan att han ska få bättre kontakt med sina känslor och bli friare att vara sig själv.

Asa Freij

Gestaltterapi

Forts.

kan strunta i att få honom att prata.

– Gör något annat! Du har väl andra saker som också intresserar dig och som du kan ägna dig åt. Tänk på hans positiva sidor, umgås med dem, han måste väl ha sådana också, du har ju gift dig med honom!

Både damen ifråga och de andra ser litet chockade ut. Det låter så enkelt.

– Javisst, menar Sheldon, varför inte förenkla! Har det inte varit komplicerat länge nog? Allt kan man inte få. Det finns alltid ett pris att betala. Acceptera det!

Dagens "happening" i ämnet gestaltterapi och konsten att handskas med ångest, aggressioner och skuld-känslor är över.

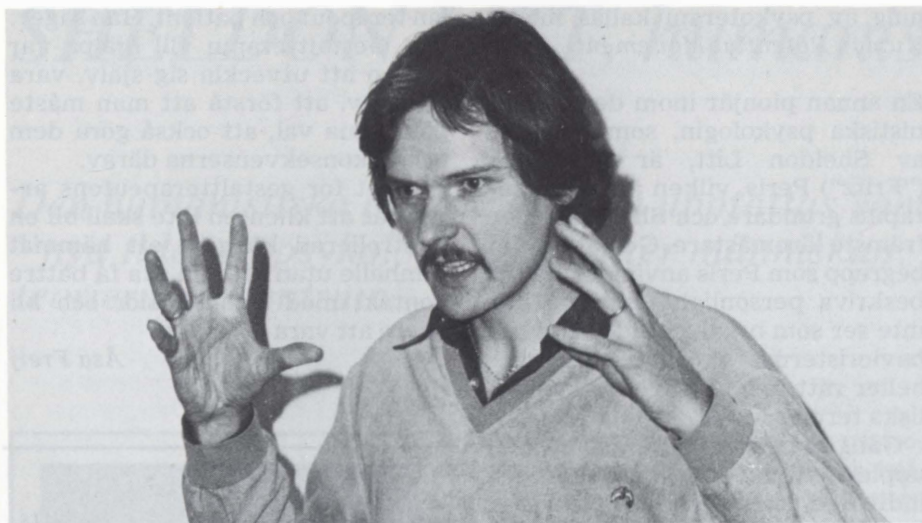
Man går hem och funderar över vad man lärt, kanske över hur svårt det är att förenkla och hur enkelt det är att försvåra.

ECKANKAR – vad är det?

ECKANKAR är ett sätt att leva. Med hjälp av ECKANKARs andliga övningar kan du bättre förstå och uppleva den värld du lever i, ditt eget gudomliga väsen och Guds himmelska världar redan i det här livet.

Vill du veta mer om ECKANKAR? Skicka då in kupongen nedan så får du gratis YOUR RIGHT TO KNOW – en introduktionsbok på engelska.

Till	_____
ECKANKAR	_____
Gästrikcgatan 18 nb	_____
113 34 STOCKHOLM	_____
Ja tack, jag vill ha ett gratisex av	_____
Darwin Gross bok YOUR RIGHT TO	_____
KNOW.	_____
Namn	_____
Adress	_____
Postadress	_____

Ambjörn Naeve

Ambjörn Naeve vill vända upp och ned på gammalt ekonomiskt tänkande

Av Åsa Freij

Ambjörn Naeve, som är civilingenjör, höll en kort föreläsning om *morgondagens teknik*. Vad han ville ha sagt kanske bäst sammanfattas i programmets text:

"Vi har idag ett storskaligt produktionssystem och ett småskaligt informationssystem. På sikt måste vi av energiskäl vända på detta faktum. Vi måste producera lokalt och dela med oss av vår kunskap. Tekniskt är möjligheterna goda. Problemet är ekonomiskt/psykologiskt. Hur kan vi lära oss att dela med oss av det vi kan, utan en känsla av att säga av den gren som vi själva sitter på?"

Naeve delade frikostigt med sig av sina kunskaper, sina nyttiga kunskaper. Det var ett moraliskt tänkande som låg bakom hans åsikter. Han tillhör den växande skara som förenar tekniskt, vetenskapligt och ekonomiskt kunnande med ett etiskt synsätt och förståelse för sambanden.

Han vände sig mot hela det nuvarande ekonomiska systemet och menade att dess sjukdom är regeln "fördubbling på konstant tid".

– Räntesystemet innebär att

man göder en snabbväxande cell, en cancercell, så han bland annat och menade att det sunda systemet är att ge tillbaka samma som man får.

– Om man lånar en yxa, är det självklart att man lämnar tillbaka en yxa – inte en och en halv!

Det borde inte vara copyright på viktig information, tyckte Naeve också, utan i stället finnas en uppmärksamhet att sprida uppgifterna till så många som möjligt. – Information är ju något som det blir mer av ju mer vi delar med oss av det – till skillnad från mycket annat.

Han menade att vi måste få ett storskaligare informationssystem och komma bort från det småskaliga patent-copyright-systemet. Viktig information når inte ut!

– Däremot måste vi få ett småskaligare *produktionssystem*, underströk han, främst på grund av energiåtgången vid långa transporter.

– Vi måste ta energiproblemen på allvar. Men i stället fortsätter vi att skjuta dem framför oss.

Han hade också lösningen på våra energiproblem, samma lösning som följande föredragshållare, energiexperten Björn Örtenheim: *solenergin*.

– Vi måste leva med den energi som jorden har som inkomst, nämligen

HÄR FORTSÄTTER RAPPORTEN FRÅN "LIVSFESTIVALEN", TIDIGARE OMSKRIVEN I NR 2.

Livsfestivalen i Frescati

gen solenergin, sa Naeve, men detta förutsätter småskalighet och korta transporter. Han menade att vi alltid måste ha den här aspekten med i all planering. Går det att tillverka detta lokalt?

Naeve gjorde en skiss över å ena sidan ekologiskt tänkande och å den andra ekonomiskt. Under den första rubriken finns människan som *skapare* av sin miljö och under den andra som *konsument* av sin miljö. Han sa också att kreativ energi mäts i färdigheter medan konsumtiv energi mäts i pengar.

– Allt som inte räknas i pengar har svårt att komma fram, påpekade han. Detta fördummar oss, och alla förlorar i längden på det. Som exempel nämnde han att en snickare och en murare snart inte får hjälpa varandra – utanför penningssystemet. En åhörare inflikade att så är det redan.

Det behövs, sa Ambjörn Naeve till sist i sitt korta och intensiva föredrag, *en stor psykologisk omvälvning* för att vi ska kunna undvika en katastrof och klara våra primära behov i framtiden: mat, kläder och bostäder.

Björn Örtenheim, expert på alternativ energi, chockade och gav hopp

Av Åsa Freij

För två år sedan ökade upprustningen i världen med tusen miljoner dollar varje dag. Nu ökar den med två tusen miljoner dollar om dagen! Ökar alltså! Inte kostar tolt! Utan ökar! Varje dag!

Detta påpekade Björn Örtenheim på livsfestivalen i Allhuset, Frescati. Hans framträdande bestod främst i att han visade sin film "There is a sunrise every morning" (solen går upp varje morgon) vilken handlade om vår känsliga energisituation och de skrämmande framtidsperspektiv som slöseriet med råvaror och energi samt föroreningarna i naturen ger.

Men det viktigaste – och mest skrämmande – han sa var detta: Upprustningen i världen ökar med två tusen miljoner dollar varje dag! Det borde upprepas, gång på gång: Upprustningen i världen ökar med två tusen miljoner dollar varje dag! Upprustningen i världen ökar med två tusen miljoner dollar varje dag! Tills vi alla förstod det – om det går att förstå – och reste oss till en enda samlad protest över hela jorden: SLUTA! NU! SLUTA! SLUTA! SLUTA!

Allt vi gör, det gör vi i skuggan av den fruktansvärda upprustningen. Även livsfestivalen arrangerades i den skuggan. Därför känns inget annat riktigt viktigt än att stoppa upprustningen. Det är det som måste göras först. Sedan kommer allting annat!

Så drastiskt uttryckte sig inte Björn Örtenheim. Det är Sökarens reporters reaktion och försök att väcka, bland annat sig själv, och tvinga till handling. Örtenheim var mycket lågmäld – det finns ju ändå inte ord som räcker för att uttrycka något slags känslor inför det faktum att världen rustar med en ökning av två tusen miljoner dollar varje dag.

Han log bara svagt och lät siffrorna tala. Han har säkert sagt dem många gånger till sig själv och till åhörare som inte förmått reagera, liksom han sagt att två procent av ökningen av rustningskostnaderna skulle räcka för att föda de 50 mil-

joner människor som svälter ihjäl varje år!

I sin väl gjorda färgfilm visade Örtenheim bland annat växelvis en scen med en darrande, sårig, sjuk, svältande människospillra i trasor liggande på en gata någonstans i tredje världen, och en scen med feta, brunbrända människor med drinkar i handen under solparasoll på stranden av någon luxuös badort.

Han visade också ökenlandskap som alltmer breder ut sig som följd av människans plundring av jorden. Och han visade sådana landskap som vi kan vänta när vi så förstört atmosfären – vilket inte är långt borta – att temperaturen på jorden sjunker och stör klimatbalansen på ett katastrofalt sätt. Han visade gigantiska industrikomplex som spydde ut giftiga molnmassor, och jättelika maskiner vilka likt monster grävde i den redan döda jorden eller utplånade skogar och lämnade efter sig sårad mark, som kanske aldrig kommer att återhämta sig.

Han visade också urmänniskan som lärde sig tämja elden – det var så det började, bruket och missbruket av energin – och han visade morgondagens människa som tänder eld på några grenar – för att överleva, sedan en energikris drabbat landet. Men han visade också underbart vackra bilder av solen, den livgivande som Björn Örtenheim så gärna vill lära oss att använda, den som kan ge oss energi utan gräns.

– Vi måste studera naturen och lära av den, sa Björn Örtenheim. Och med vackra natur- och djurbilder gav han oss en påminnelse om hur det varit, hur det ännu kanske kan få vara om vi skyndar oss att hejda självförgörelsen.

Att fem procent av ökningen av världens rustningar kostar räcker för att lösa världens energiproblem var en hisnande upplysning och jämförelse som Örtenheim gjorde i förbigående, när filmprojektorn hakade upp sig en stund. Örtenheim menar inte att vi *kanske* kan få fram alternativa energikäl-

Björn Örtenheim

lor, om vi satsar på energiforskning. Han menar att det *är* så. Det är ett faktum. Det går! Ändå fortsätter vi att bygga ut kärnkraft till stora kostnader och fortsätter att räkna med olja och kol. När han talar om alternativa energikällor, menar han alternativ till såväl kärnkraft och olja som kol. För även bruket av kol har förödande effekter, som tystas ned, förklarade han: försurning av sjöar och grundvatten.

I entrén till Allhuset stod ett par exempel på Örtenheims uppfinnarförmåga: en elmoped samt även en täckt elmoped med tre hjul, som mer liknade en lätt bil; detta transportmedel väger under 400 kilo och förbrukar en hundradel av den energi som en genomsnittlig bil gör av med.

Björn Örtenheim har stöd av och ett gott samarbete med Uppsala universitet och med styrelsen för teknisk utveckling – den gav honom 1979 ett arbetsstipendium på 50 000 kronor för framgångsrikt uppfinnararbete under åtta år; säkert ett gott val och väl använda pengar!

Livsfestivalen i Frescati

Nyby — en tänkt alternativ-kommun

Av Åsa Freij

Om Nyby, en tänkt svensk kommun, som försöker tillämpa vissa av alternativrörelsens idéer, talade på livsfestivalen Ingvar Nilsson. Han är lärare i nationalekonomi vid Stockholms universitet och, tillsammans med Anders Wadeskog, författare till boken "Växtverk", som väckt en hel del uppmärksamhet. Författarnas budskap är: Stoppa den ekonomiska tillväxten! Den behövs inte!

Nilsson och Wadeskog har, sedan boken utgetts, fått i uppdrag av Statens ungdomsråd att ta itu med problemet: Hur bromsa och ändra riktning på den ekonomiska utvecklingen? Även en kvinnlig ekonom, Katarina Höök, medverkar i detta arbete, som går under namnet "Omsorg om framtiden".

Sina funderingar kring framtidens samhälle har Nilsson-Wadeskog-Höök sammanfattat i form av kommunen Nyby – som ännu bara finns på papper. Men förhandlingar pågår med en existerande kommun om att prova de nya idéerna i praktiken.

Ingvar och hans kamrater började sitt arbete med en noggrann inventering av många alternativa kollektiv och andra alternativa levnadsformer som funnits i Sverige och andra länder. De gick noga igenom hur kollektiven lagts upp och frågade: Vad var bra och vad var dåligt eller saknades? Vad behöver förändras för att Nyby skall fungera?

En av de viktigaste lärdomarna var att det är penningen som styr i väldigt hög grad. Ingvar menar att alternativexperimenten ofta miss-

lyckades därför att entusiasterna inte tog de ekonomiska problemen tillräckligt på allvar.

Det som hittills fungerat dåligt i olika alternativ-kollektiv är t ex:

Ekonomi. Man har bara förkastat gamla ekonomiska principer utan att ha några genomtänkta nya.

Beroendet av omvärlden. Man har inte varit självförsörjande, utan tvingats köpa varor utifrån. Det har också visat sig på andra sätt svårt att få ett alternativ-samhälle att fungera mitt i det gamla samhället.

Konturlösheten. Ett alternativ-samhälle måste ha klara ideologiska konturer, annars blir det inte tillräckligt stort intresse för det.

Vidare har stora företag och fackföreningar skapat problem. De gamla systemen ger inte upp sina ställningar utan strid.

Ingvar varnade också för "gullighetssyndromet" och "småskalighetsflum". Han menade att det finns ett småskalighetstänkande som inte är realistiskt och byggt på kunskap, utan mest på känslor.

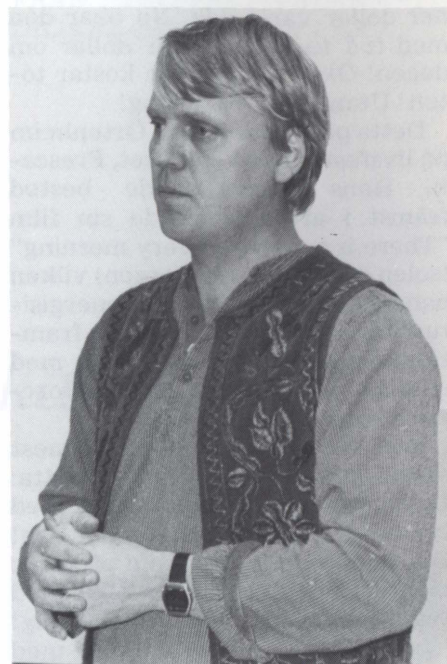
Med Nyby vill vi förtydliga, komplettera, problematisera, inspirera, provocera och ta ställning, förklarade han vidare.

Nyby är tänkt att bestå av sex små byar med drygt 5 000 invånare i varje. Invånarna bor i kollektivhus, som rymmer 20 familjer. Husen är inte högre än två våningar, och de har intilliggande odlingar. Samhället är till 90 procent självförsörjande på livsmedel. Det finns en lågstadieskola i varje by och ett högstadium som är gemensamt för hela kommunen.

Varje by kan ha mindre arbetsplatser/produktionsställen, såsom sågverk och tegelbruk, men inga egentliga industrier. Industrierna finns i särskilda industrireservat.

Arbetet inom kommunen har främst till syfte att tillfredsställa basbehov som mat, kläder och bostäder.

Omsorgen om andra baserar sig på människors egen vilja till omsorg, t ex att ta hand om sina gamla

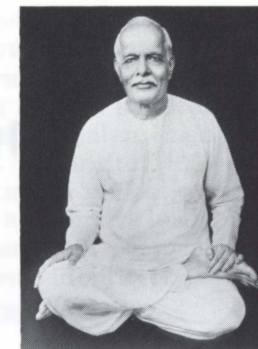
Ingvar Nilsson

i hemmen i kollektiven.

Många frågor kring alternativ-kollektiven är svåra att besvara, sa Ingvar Nilsson. Hur skall man t ex göra med löner? Ska ett likalönssystem råda eller ska löneskillnader tillåtas? Han och hans kamrater tog den inte särskilt radikala ståndpunkten att ingen skulle få ha mer än fyra gånger så hög lön som den som tjänade minst. Ska övertid tillåtas? De ansåg att övertidsarbete inte skulle få förekomma. Sådant arbete skulle göra att några tjänade för mycket och på samma gång fick för litet tid för familjen och för att delta i kollektivt arbete och kollektivt beslutsfattande.

Skilda meningar kan finnas om detaljer i ett framtidens Nyby. Men det bör finnas stor enighet om nödvändigheten av nya och oegoistiska värderingar. Ett nytt samhällssystem kräver en ny och mer etisk livsinställning. Fast – behöver inte också det gamla systemet det??

Mansdominansen är en orsak till världens kaos

Prajapita Brahma

Av Åsa Freij

En ny andlig rörelse med indiskt ursprung finns sedan maj representerad i Sverige. Det är en form av raja yoga baserad på indiern Prajapita Brahmas undervisning.

Till livsfestivalen i Allhuset, Frescati, kom en kvinnlig yogi – en yogini – vid namn Jayanti för att representera rörelsen och leda en meditation.

Jayanti är från Indien, men bosatt i London, där Brahmas raja yoga är väl etablerad.

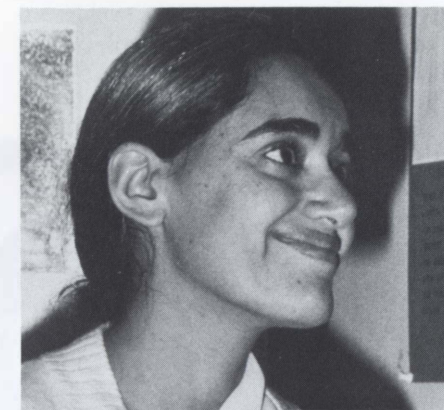
Inom denna rörelse är de flesta lärare kvinnor – men bland medlemmarna och sympatisörerna finns lika många män som kvinnor.

Rörelsens grundare, Brahma, var en mycket rik man. Genom en uppenbarelse fick han insikt i raja yoga. Denna form av yoga är mycket gammal men har genom åren förvanskats, berättade Jayanti för Sökaren. Brahma fick insikt i den rena, oförstörda raja yoga. Själv kallade han sig aldrig guru, utan ett instrument för den rena läran.

I sina visioner såg Brahma också en perfekt värld, men även många och stora kriser som den gamla världen skulle komma att genomgå.

De flesta som hörde Brahma tala, var kvinnor, och till en grupp kvinnor skänkte han hela sin förmögenhet. Av pengarna bildades en fond som skulle främja spridningen av läran. Undervisningen skulle skötas av framför allt kvinnor. Så bestämde Brahma, och hans motivering för detta var dels att världen var i obalans på grund av att männen dominerat så länge under vilken tid det kvinnliga fått komma i andra hand, dels att kvinnor måste respekteras som männens likar.

Brahma menade att världens kaos delvis beror på negligierandet av det kvinnliga. Båda könen måste få lika stor betydelse, ansåg han, men

Jayanti

innan detta sker, kan kvinnlig dominans behövas på många områden. Brahma ansåg också att kvinnorna tränats genom sina roller i samhället att utveckla de för andliga ledare ideala egenskaperna tolerans, tålmod och förmåga att uppoffra sig.

Enligt Brahma beror tillståndet i världen djupast sett på att vi alla själar, andliga varelser, knippen av ljus och energi fullständigt har glömt bort vårt ursprung och vår sanna identitet, där vi är varken män eller kvinnor, varken svarta, bruna, gula eller vita, varken kristna, muslimer, judar, hinduer eller buddhister. Som själar är vi alla lika. För att bryta våra falskt begränsande roller som män, kvinnor osv uppmanade han kvinnorna att ta del i verksamheter som traditionellt har dominerats av män, såsom andlig undervisning. Han uppmanade också männen att söka sig till traditionellt kvinnliga yrken.

Men den viktigaste delen av undervisningen inom raja yoga gäller själsmedvetandet: individen skall genom kunskap och meditation bli medveten om sin sanna identitet som ett evigt knippe av ljus och därmed vinna den styrka som är nödvändig för att klara av sina problem och svårigheter.

Med hjälp av Brahmas efterlämnade förmögenhet grundades en läroanstalt, "Brahma Kumaris World Spiritual University", med huvud-

kvarter i Mount Abu i Indien. Stöttepelare i den nya rörelsen blev 400 personer som i många år levtt isolerade i Karachi i dåvarande Pakistan, sysselsatta endast med att praktisera yoga.

1971 startades det första centret utanför Indien. Det var i London. Sedan dess har utvecklingen gått snabbt. Nu finns omkring 750 centra i 35 länder.

Centret i Stockholm är ännu mycket litet. Det ligger i Fisksätra (Fisksätra torg 9, 133 00 Satsjöbaden, tel. 717 29 81) och handhas av finskan Ami och spanjoren Javier. Bara en handfull lärjungar finns ännu, men det kommer att bli fler, tror Ami, som, efter att ha studerat raja yoga i Australien ett år och i Indien fyra månader, kom till Sverige för att sprida det hon lärt.

Överallt finns behov av andlighet, sanning och kärlek, också i Sverige, menar hon.

Ami var också med på livsfestivalen och fanns till hands vid en liten utställningsskärm, där hon svarade på frågor och delade ut gula lappar med information om centret och om ett möte som Jayanti skulle leda påföljande dag.

Vår organisations syfte är att verka för fred genom att först skapa fred i vars och ens inre, sa Jayanti.

Fredsarbetet bedrivs alltså huvudsakligen genom studier. Undervisningen är gratis.

På så vis, sa Jayanti, vill vi ge människor förståelse så att de kan ändra sina sinnen och en andlig revolution äga rum i världen. Vi har den värld vi väljer. Dagens kaotiska värld är ett resultat av aggressivitet, egoism och begär.

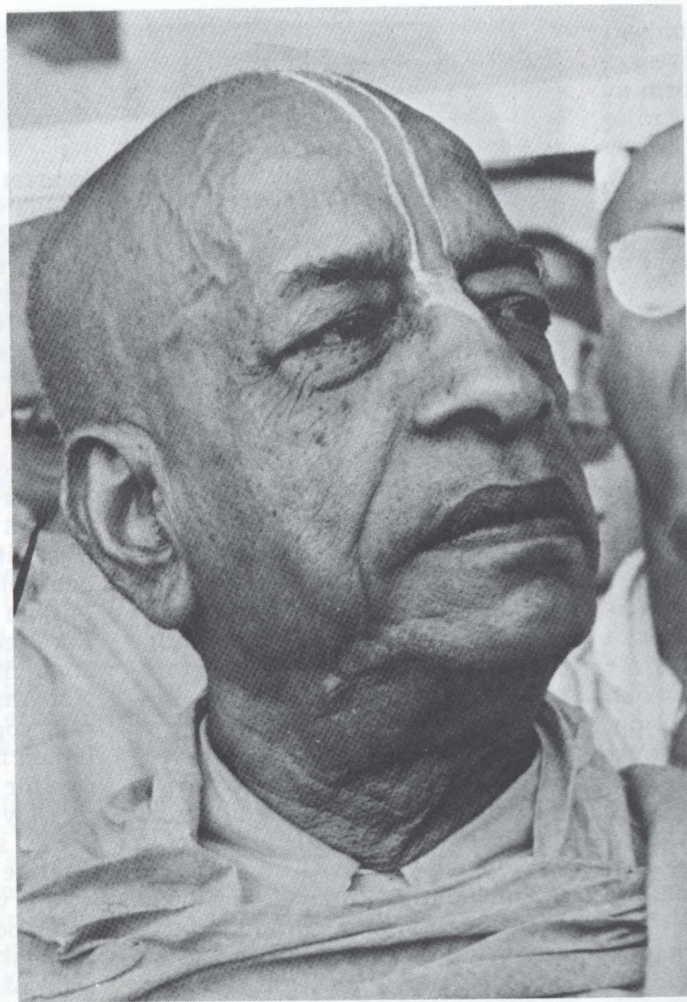
Det går att få fred, underströk hon, men bara genom en ny medvetenhet. Med en ny medvetenhet löser sig automatiskt också de yttre problemen.

Livsfestivalen i Frescati

Livsfestivalen i Frescati

KRISHNARÖRELSEN

Swami Prabhupadas skapelse

His Divine Grace
A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Söndagen den 23 augusti förra året firade den svenska Krishnarörelsen årsdagen av Krishnas uppenbarelse för 5 000 år sedan. Det var en fest som varade i drygt 13 timmar – från omkring 12.00 till efter midnatt. Krishnatroende från hela Europa hade samlats på Korsnäs Gård i Grödinge söder om Stockholm, som är den svenska Krishnarörelsens centrum – ett kollektiv där ett 80-tal hängivna bor.

Krishnarörelsen representerar en för oss européer främmande andlig kultur. Och de Krishnahängivna känner sig också som främlingar i vårt samhälle. De utgör liksom en ö i en omgivning med helt andra värderingar och strävanden än deras egna. Sin avvikande karaktär markerar de med sina anorlunda, vediska kläder och frisyrrer: männen har rakat huvud med en hårtofs i nacken. (Huvudrak-

ningen är dock inte obligatorisk.)

De hängivna går gärna omkring och sjunger Krishnas namn, eller mediterar på det. Detta gör de för att rena själen, uppnå rent Krishnamedvetande, dvs gudsmedvetande. Sjungandet är samtidigt en bön till Gud för att få bli upptagen i hans tjänst. Ingenting är så nyttigt för själen som att sjunga Krishnas namn, säger de hängivna. Det är en medicin mot vår sjukdoms rot, det

förorenade medvetandet. På magen brukar de ha en påse som innehåller ett radband med 109 kulor. Det används vid japa-meditation, som går till så här: Man fattar en kula mellan högra tummen och långfingret och upprepar Hare Krishna-mantrat. Sedan fortsätter man till nästa kula osv hela varvet runt. Därefter vänder man och gör om samma sak. Fyra-fem rundor på radbandet varje morgon kan vara lagom. Sexton rundor om dagen är tempelstandard.

De flesta i kollektivet är munkar och nunnor, men flera är gifta, bland dem de två främsta pionjerna för Krishnarörelsen i Sverige Jörgen Sundvall/Vegavan das och Willy Pfändtner/Ajit das. Men sex är inte tillåtet för några, annat än i barnalstringssyfte. Rörelsen har en kroppsfientlig inställning. Kroppen uppfattas som hörande till lidandets värld. Den är själens fängelse. De hängivnas glädje kommer av insikten att det sanna jaget är andesjälen, som är något helt annat än kroppen: en stråle från Krishna själv. Den fysiska kroppen besitter ingen som helst härlighet, säger de, men den andliga kroppen är strålende och magnifik – full av kunskap och lycksalighet.

Glädje

I festligheterna deltog mest Krishnatroende i vediska kläder. Det bjöds på musik av gruppen Rasa, som spelar en speciell kombination av indisk religiös folkmusik och modern rock och jazz, och en teaterföreställning av Krishnakollektivets teatergrupp. I övrigt förekom tempelceremonier efter mönster av tusentals år gamla indiska traditioner, sång och dans framför altaret under högljudda glädjeyttringar – männen för sig och kvinnorna för sig – samt klassisk indisk dans och ett föredrag om vedisk filosofi. Allt tal var på engelska under de fyra timmar Sökaren var där. På natten följde fyrverkeri samt en stor vegetarisk festmåltid, gratis för alla.

Hans Gudomliga Nåd Harikesa Swami Vishnupada, en västerlänning, som är andlig läromästare för Krishnarörelsen idag, höll ett föredrag i det vackra tempelrummet om vägen till Krishna, den Högste, som man endast kan lära känna genom kärleksfull hängivelse.

– Kunskapen om Krishna är den högsta kunskapen, visdomens skinande lampa, förkunnade swamin och underströk: Det vanliga livet kan aldrig tillfredsställa våra önskingar. Våra djupaste begär kan endast mättas i hängivelse åt Krishna.

– Endast i arbete för Krishna blir vi lyckliga. *Krishna, Krishna, Krishna!* Varje dag är Krishnas dag. Vi får aldrig glömma att tjäna honom. Skjut inte upp detta till en annan dag. Tjäna honom idag! Gör allt ni gör i Krishnas tjänst! Det behagar honom. Och det gör er lyckliga. Att tjäna Krishna är livets fulländning. *Krishna, Krishna!*

– Vi måste ta bort de materiella begären och helt hänge oss åt Krishna. I den materiella världen måste vi lida. Men Krishna säger: "Vad oroar ni er för? Kom till mig!" Till Krishna får vi komma hur vi vill – i desperation, i sorg, i vrede. Om vi inte kan komma till honom i kärlek, får vi komma som vi kan. Krishna välkomnar alla. Lämna dig åt Krishna medan du är i templet! Om du kan få nektarn nu, varför skjuta upp det? Överlämna dig nu! Att tjäna Krishna är det enda som betyder något och det enda som ger verklig fröjd. Bli hängiven Krishna! Efteråt kan du annars säga: Varför överlämnade jag mig inte åt honom, medan jag var i templet? Så gör det nu!

– Som Krishnahängiven är du på väg tillbaka till Gudomen. Insikten om din sanna natur, att du inte är kroppen, utan andesjälen, är den enda verkliga kunskapen. Du finner dig i kroppen som i ett fängelse. Du är en andesjäl, en stråle från Krishna själv. Liksom solen strålar ut mängder av ljuspartiklar, så är vi människor partiklar från

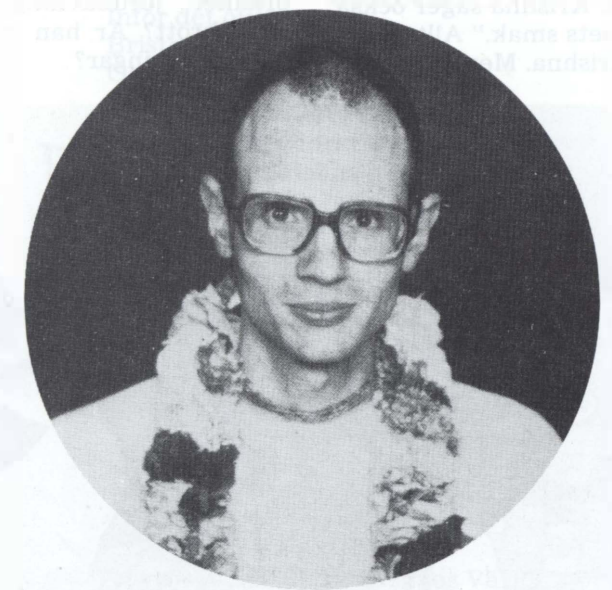
det Högsta Andeväsendet, Krishna. Vi kommer från Krishna som solstrålarna kommer från solen. Vår andesjäl är av samma kvalitet som den Högsta Andesjälen, men har inte samma kvantitet. Medan Krishna är stor och full av kraft, så är vi små och har mindre kraft.

– Människans mål på jorden är att inse sin sanna identitet!

Vrede

De Krishnahängivna verkar vara fyllda av glädje. Men de ser också på världen med vrede – därför att de anser att våra ledare har skapat ett samhälle i vilket vi människor lider, ett samhälle i vilket vi förvägras den glädje och lycka som rätteligen tillhör oss.

Krishnafolkets vrede finner bland annat uttryck i deras tidsskrift, "Krishnas Värld". I nr 4, 1981, finns en uppsats av rörelsens grundare och andlige ledare Hans Gudomliga Nåd A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, som dog för några år sedan och som betraktas som ofelbar inom rörelsen. I för honom karaktäristisk stil argumenterar han mot ateismen och för tron på Gud. Vetenskapsmännen sägs vara ateister och karakteriseras för den skull som "skurkar". Deras logik anses vara att eftersom vi inte kan se Gud, så finns inte Gud. Mot sin egen bild av ateismen vänder sig Prabhupada med vrede och i en attityd av intellektuell och moralisk

His Divine Grace
Harikesa Swami Vishnupada

Krishna-tempel i Sverige. Foto Rein Vålme

överlägsenhet. Ideligen betecknar han vetenskapsmännen/ateisterna som "skurkar". Han kallar dem också "dumma vetenskapsmän", "dårar" och "demoniskt sinnade människor". Han visar ingen respekt för sina meningsmotståndares resonemang och knappast någon ödmjukhet inför universums gåta. Nej, han är tvärsäker, och någon förståelse av problemets (Guds existens) komplexa natur visar han inte.

Att se Gud är lätt, skriver Prabhupada. I Bhagavad-gita säger ju Krishna: "Jag är solens och månens sken." Alltså: om du bara har en gnutta synförmåga, då kan du se Gud/Krishna. Krishna säger också: "Jag är vattnets smak." Alltså: den smaken är Krishna. Men även and-

ra dryckers smak är Krishna. Varje dryck har sin speciella smak, och varje smak är Krishna. Krishna säger: "Jag är vattnets smak, solens och månens ljus, och stavelsen om i de vediska mantrana. Jag är ljudet i etern och förmågan i munnen." Gud är även blommornas doft.

Alla som inte kan se Krishna i tingen runtomkring sig är "skurkar", anser Prabhupada. Men – frågar man nu oroligt – är Gud då även det otäcka, som också finns? Är han binnekemaskar, skabbdjur, loppor och löss? Är han mygg och mal? Är han stinkdjur? Är han sjukdomsalstrande bakterier och hetsande rovdjur? Är han åska och orkaner, jordbävningar och vulkanutbrott? Är han missväxt och översvämningar?

Ja, Krishnarörelsen menar att *allting* är manifestationer av Krishnas energi.

Men är då Krishna verkligen den Gud som rörelsen lovsjunger? Om man kan se Krishna i allting, då är även det fula, det skadliga och det grymma delar av Krishnas ansikte, och Krishna framstår delvis som ett monster!?

Samma slags vrede som Prabhupada visar, ger redaktören för Krishnas Värld, Per Klason/Priyavratadas, prov på i en ledare. De har inga bevis, dessa oförsämda ateister, skriver han. "Vad har de för rätt att lära ut sin smörja om Darwin och livets uppkomst som om det vore fakta, i de skolor där de tvingar våra barn att gå? De har inte rätt att göra så!"

"Men nej, ni skamlösa demoner", heter det på ett annat ställe i ledaren, "vi ska fortsätta att utmana er. Vi ska fortsätta med vår skola, med våra radioprogram (Stockholms närradio – red:s anm.) och med våra böcker och tidningar. Vi ska ställa er öga mot öga i radion och TV, och låta er stå till svars för era 'vetenskapliga belägg', för era skolböcker, ert legaliserade barnamord, er djurslakt, er självpåtagna härskarroll över naturen." – "Och vi ska ge människor deras förnuft tillbaka – öppna deras ögon – så att de kan se det självklara: Skaparen bakom naturen."

Det där var ord och inga visor! En viss profet i främre orienten kallade för ett par årtusenden sedan motståndare för "huggormars avföda". Här är det fråga om "skamlösa demoner". Österländskt bildspråk, minsann.

Vishet?

Enligt Krishnarörelsen var Prabhupada inte bara vis, utan han var faktiskt ofelbar. Han tillhörde nämligen en äkta gurutradition: hans gurus gurus gurus gurus guru, osv var Krishna själv. Den gudomliga sanningen har förts vidare från guru till guru ända in i vår egen tid. Därför var Prabhupada Guds röst på jorden – och Guds röst är per definition den ofelbara sanningen.

Men låt oss se litet på Prabhupadas lära! Vilka är till exempel enligt hans mening goda människor, och vilka är dåliga? I tidskriften *Back to Godhead*, som utkom med ett svenskt nummer för några år sedan, läser vi följande:

"Prabhupada: Naturligtvis finns det goda och dåliga människor, och de goda kommer till denna rörelse därför att det är en bra rörelse. 'God' betyder att inte ha otillåtet

sex, att inte äta kött, att inte hänge sig åt berusningsmedel eller hasardspel. Om någon iakttar dessa fyra principer betraktas hon som en god människa, och om hon inte gör det, är hon en dålig människa. Så bra människor kommer till denna Krishna-medvetande-rörelse, medan dåliga inte gör det. Vi ger särskilda regler om hur man ska bli god, ty om man inte blir god, hur kan man då förstå Gud, som är alltingenom god."

Alltså: att inte ha "otillåtet" sex, inte äta kött, inte berusa sig, inte ägna sig åt hasardspel, det är Prabhupadas definition på godhet. Ingenting nämner han om att inte ljug, inte stjäla, inte utnyttja andra, inte döda!

I sin skrift "Bortom tid och rum", som Krishnarörelsen gett ut på svenska, räknar Prabhupada upp 34 punkter att följa för den hängivne. Dessa regler är sådant som att acceptera en *bona fide* andlig läromästare, initieras av en sådan och tillfredsställa denne på alla sätt och vis, vidare att umgås med hängivna, sjunga Guds heliga namn, lyssna till Bhagavad-gitas ord, visa respekt för banyanträdet, för kon, för den lärde brahminen och för den hängivne, observera fastedagarna, vara nöjd med den summa pengar som fordras för att uppehålla kroppen, uppföra både sinnesnjutning och sinnesförsakelse, inte ge sig in i diskussioner om förhållandet mellan man och kvinna samt leva i en andlig omgivning. I endast en av punkterna sägs, som i förbigående, långt ner på listan, något som kan betecknas som en högre etik: Kandidaten får inte utsätta några levande varelser, vilka de än må vara, för smärta, varken fysisk eller psykisk.

"Människans enda (!) plikt är självförverkligande", skriver Prabhupada också.

Det förefaller tyvärr som om kärleken till nästan, all religions lysande juvel, inte upptar någon central plats i Prabhupadas tänkande och kännande.

Hans Gudomliga Nåd var anhängare av dödsstraffet. I *Back to Godhead*, sidan 16, läser vi följande uttalande av honom:

"En grym och avskyvärd person, som uppehåller sin tillvaro på bekostnad av andras liv, förtjänar att dödas för sitt eget välbefinnande, annars kommer han genom sina handlingar att gå nedåt. Liv för liv är rätt straff för en person som grymt och skamligt lever på bekostnad av andras liv. Statsmoral är att ge dödsstraff åt en person för att rädda denna grymma person från att komma till helvetet. Att

staten dömer en mördare till döden är bra för brottslingen, ty i nästa liv kommer han inte att behöva lida för sitt mord. En sådan dödsdom är det lägsta möjliga straff man kan ge honom, och i *smṛti sastras* står det, att de som straffas av kungen efter principen liv för liv, renas från sin synd till den grad, att de till och med kan befordras till de himmelska planeterna."

I vårt land menar väl de flesta att vilken brottsling som helst, hur svårt brott han än begått, skall kunna komma tillbaka, kunna åter ingå i samhället och vara en fri människa. Denna syn är en del av vår humanism. Men Prabhupada ser, med sin religiösa livstolkning, straffet i evighetens perspektiv och menar att ett dödsstraff är till nytta för brottslingen i hans *nästa inkarnation*.

Även de som dödar djur, de som säljer slaktade djur, de som lagar i ordning djur till föda, de som äter dem och de som tillåter djurätande – även alla dessa betecknar Prabhupada som "mördare".

Själv är han enligt sin egen me-

ningen sann guru – hans lära har ju traderats från guru till guru ända från Krishna själv. Men en vetenskapsman, som inte står i en sådan gurutradition, skall inte försöka komma och lära folk något! Om en viss vetenskapsman, som skrivit en bok med titeln "Kemisk evolution", säger Prabhupada: "Han försöker själv ta positionen av en guru. Men hur kan han vara guru utan att själv ha lärt från en guru? Och en sådan svindlare blir tilldelad nobelpriset.

— Han har inte lärt sig från en guru och likväl framställer han sig själv som en guru. Detta är bedrägeri. Och människorna är så dumma att de accepterar detta bedrägeri, och dessutom förärar honom."

Inget tycks Prabhupada fatta av det vetenskapliga sanningssökandets natur och kvalitet! Det han inte begriper underkänner han i föraktfulla ordalag, i en inbillad överlägsenhet. Sin anda och sina värderingar sprider han i den rörelse han skapat och som han fått att tro på sin ofelbarhet. En sån kanalje!

SM

Vaishnavadyrkarna

De ger hals i templet
Och prisar hypotesen Gud
Inför det ovetbara
Brister de ut i religion
Och gör många påståenden

Med pannan i stoftet
och stjärten i vädret
Begriper de Krishna

Deras mantra är själens medicin
Placebo

De har tagit steget "ut"
Ur den sunda eftertanken
In i
Frälsningen

SM

(ett svar på en dikt i Krishnas Värld nr 3, 1981, av Ajit das, tillägnad SM, "sökaren som aldrig finner")

Krishna-folk tillsammans med intresserade besökare. Foto Rein Vålme

GAUQUELINS "ASTROLOGI" märkliga forskningsresultat

Av Sven Rosén

Michel Gauquelins forskning har flera gånger behandlats i Sökaren. Gauquelin, som är psykolog (fil dr) och statistiker, blev känd när han på 1950-talet tog upp till vetenskaplig prövning, och delvis kunde bekräfta, en astrologisk tes att det råder samband mellan val av yrke och vissa planetställningar i födelseögonblicket. De samband som Gauquelin fann belägg för, gällde planeterna Jupiter, Mars, Saturnus och månen, samt i mindre grad Venus. Han lyckades bevisa att för personer som var födda med någon av dessa planeter i uppgång eller kulmination (fig 1) fanns en viss statistiskt grundad förutsägbarhet rörande yrkesval. Detta var ju högst anmärkningsvärt, eftersom det tycktes bekräfta en av astrologins viktigaste premisser, nämligen att en människas karaktär och personlighet på något sätt sammanhänger med hennes födelsehoroskop. Schemat fig 2 visar några av de funna sambanden.

Gauquelins resultat byggde emellertid endast på födelsedata för mycket framstående personer. När även mindre bemärkta yrkesutövare medräknades i statistiken, upphörde sambanden att vara signifikanta. Inte heller kunde någon av solsystemets övriga planeter på samma sätt förknippas med karriär eller yrkesval.

Det var alltså ganska svaga statistiska samband det rörde sig om. Sambanden var endast skönjbara som avvikelser från slumpen i ett mycket stort material, och något underlag för individuellt "horoskoptyderi" gav inte hans upptäckter. I jämförelse med den traditionella stjärntydskonsten tycktes Gauquelins nya "astrologi" vara bedrövt begränsad. Det är därför intressant att Gauquelin nu menar sig ha förfinat sina metoder och funnit så säkra samband att man inte behöver vara framstående längre för att kunna få grundkaraktären beskriven utifrån planeterna. På senare år har han skrivit flera böcker där han påstår sig kunna ut-

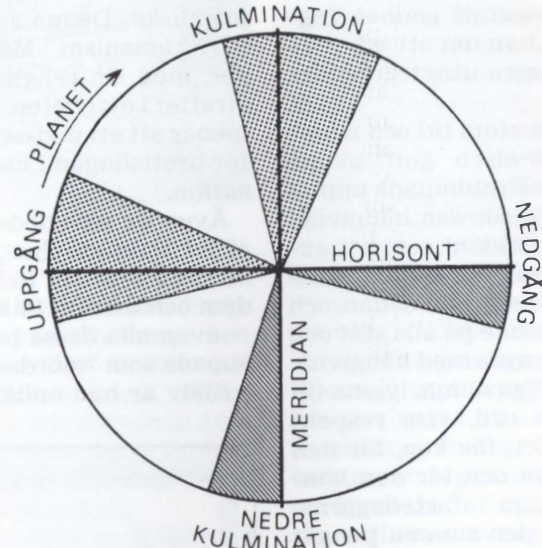

Fig. 1. Till följd av jordens rotation beskriver alla planeter under dygnets timmar en skenbar bana runt jorden. Sannolikheten för att en människa med t ex "marstemperament" skall födas är störst när Mars står i uppgång eller kulmination (prickat område), mindre stor vid nedgång eller nedre kulmination (streckat område), och minst är sannolikheten vid övriga tidpunkter (ofärgat område). Samtliga skuggade områden ovan kallar Gauquelin för "högentensitetszoner".

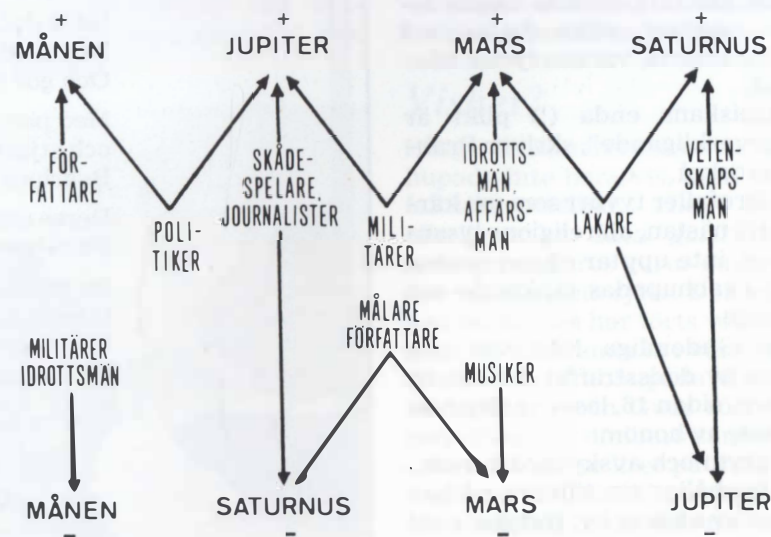

Fig. 2. Yrkesval och planetställningar i födelseögonblicket. Signifikant hög frekvens födelser är markerat överst (+), och signifikant låg frekvens nedst (-). Schemat visar alltså både positiva och negativa samband. Vi ser t ex att blivande vetenskapsmän i hög grad "väljer" att födas just som planeten Saturnus passerar horisontlinjen eller når sin högsta punkt på himlen, medan de undviker att bli födda då Jupiter intar dessa ställningar. Schemat antyder en motsättning mellan olika yrkes- eller planettemperament.

säga en hel del om en människas personlighet enbart med hjälp av hennes födelsedata – precis som astrologerna gör! Hans upptäckter kan många gånger förefalla härresande absurda, men de vilar på statistisk grund och har en sund orsaksförklaring i botten.

En rationell förklaring

Förklaringen kan sammanfattas så här:

Ett foster har, enligt Gauquelin, en högt uppdreven känslighet för förändringar i jordens magnetfält. Dessa förändringar är i sin tur beroende av var planeterna befinner sig på himlavalvet, eftersom planeterna skapar störningar i solvinden (= solens partikelstrålning), vilka förs vidare in i magnetfältet. Jordens magnetfält kommer således att innehålla information från planeterna. (Fig 3).

En nyckelpunkt i teorin är att det är barnet, och inte modern, som avgör den exakta födelse-tidpunkten. Födelsen igångsätts genom att barnet hormonellt sänder impulser till modern, vilka talar om när födelsen ska börja. Och det är här som planeterna griper in! Planetstörningar i jordens magnetfält påverkar barnets hormonavsöndring så att dessa födelseimpulser kan påskyndas eller försenas. Exakt hur barnet reagerar beror på dess kroppskemi, eftersom barn med olika kroppskemi har olika känslighet för dessa planetstörningar. Planeterna "styr" alltså i en viss mening själva igångsättandet av födelsen, vilket får till följd att barn med olika kroppskemi kommer att födas vid olika tidpunkter beroende på planeternas ställningar på himlavalvet.

Men vad har nu detta med barnets personlighet att göra? Jo, temperamentet är en funktion av kroppskemin, skriver Gauquelin. Människor med olika kroppskemi har olika temperament. Genom valet av födelse-tidpunkt avslöjar alltså barnet sin nedärvda kroppskemiska typ, och ger därmed också nycklarna till sitt nedärvda temperament.

Varje led i denna teori (som här ges starkt förkortad) har oberoende stöd från åtskilliga forskare, men detaljkunskapen är på flera punkter ringa.

Lägg dock märke till hur Gauquelin här vänder upp och ner på i varje fall populäraastrologiska tankegångar. Det är inte karaktären (eller ödet) som avgörs av planeterna i födelseögonblicket, utan det är födelseögonblicket som avgörs av karaktären/kroppskemin. Därmed blir astrologins ödestro förvandlad

till en genetisk ödesbestämelse: Ödet står inte "skrivet i stjärnorna" – men tydligen står det i oväntat hög grad skrivet i arvsanlagen! Det är rätt så kontroversiella idéer hur man än vänder dem.*)

Direkta samband

Hur mycket kan då planeterna avslöja om personligheten? De samband mellan födelseplaneter och yrkesval som Gauquelin först fann, var ju, som nämnt, endast signifikanta för framstående personer. Tydligen krävdes det utpräglade försöksgrupper, dvs. människor med mycket markerad "psykologisk profil", för att ens statistiskt kunna påvisa så indirekta samband.

Men skulle det vara möjligt att direkt länka samman planeterna med psykologiska särdrag, och sålunda slippa omvägen via yrkesgrupper? Och skulle i så fall en kartläggning av dessa direkta samband kunna leda till så entydiga resultat att det blev möjligt att göra "horoskoptolkningar" med individuell tillämpbarhet?

Ja, det är vad Gauquelin nu anser sig ha lyckats med. Men bakom denna framgång ligger ett enormt arbete. Bland annat gällde det att ur tusentals biografier förteckna samtliga där omnämnda karaktärsdrag och personlighetsegenskaper. Allt sådant material matades sedan in i datorer – och ut kom grunderna till en hel "planetpsykologi".

*) Att det fr a varit släktskapet med astrologi som varit den stora stötestenen visas av en nyligen avslöjad Watergate-historia, som drabbat den amerikanska Committee for the Scientific Investigation of Claims of the Paranormal (CSICOP), som utger tidskriften *The Skeptical Inquirer*. En av grundarna av CSICOP, Dennis Rawlins, som nu hoppat av, berättar i en 32-sidesartikel i *Fate* (Oktober 1981) hur CSICOPs ledning avsiktligt förvrängt data och publicerat vilseledande uppgifter i avsikt att misskreditera Gauquelin. (Fusket gick ut på att motbevisa Gauquelins väl bekräftade samband Mars/idrottsmän, och ansvariga i denna fiffelhärva har bl a varit CSICOPs ordförande, filosofen Paul Kurtz, samt astronomen George Abell.) Dessa goda CSICOP-rationalister hade förstås inte behövt försvara sina ståndpunkter med så irrationella medel om de i förväg hade tagit reda på att Gauquelins data inte utgör ett försvar för vare sig astrologi (i allmänhet) eller ockultism. Det är inte närheten till astrologi som utgör den verkliga utmaningen med Gauquelins rön, utan den betoning som Gauquelin (och även Eysenck, m fl) ger arvet i förhållande till miljön.

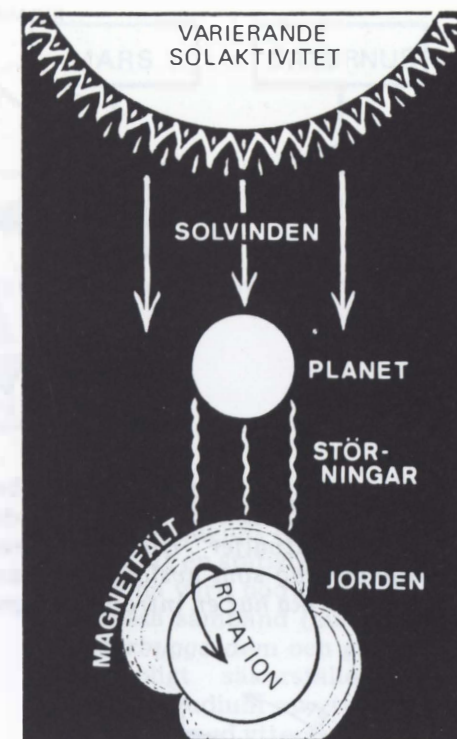

Fig. 3. Från solen går en ständig ström av laddade partiklar, elektroner och protoner. Det är den s k solvinden. Planeterna skapar genom sin närvaro störningar i solvinden (ungefär som stenar som ligger utspridda i en flod skapar virvlar i vattnet bakom sig), och dessa störningar, som i varierande grad påverkar hela strålningsfältet, överförs med solvinden in i jordens magnetfält. Jordmagnetiska förändringar står alltså i samband med planeterna och deras ställningar på himlen.

Störningarna från en planet börjar göra sig gällande just som planeten stiger över horisonten (annars skuggas störningen av jorden), den når sitt maximum då planeten står högst på himlen och försvinner (nästan) när planeten har gått ner.

När solvinden är stark, uppstår magnetiska stormar på jorden. Då blir också planetstörningarna förstärkta, vilket bl a visar sig i att sambandet yrkesval/planetställningar framstår tydligare under sådana dagar.

Resultaten påstås t o m ha blivit så säkra att de rekommenderas för praktiskt hemmabruk! – Vill du bättre lära känna dig själv, dina barn samt vänner och bekanta, skriver Gauquelin i förordet till sin senaste bok, *The Spheres of Destiny* (Corgi 1981), så gäller det "att veta den exakta födelse-tiden och -platsen för dessa personer". Sedan räknar man ut planeternas ställningar i födelseögonblicket (tabeller lämnas i boken), samt jämför med "vilka

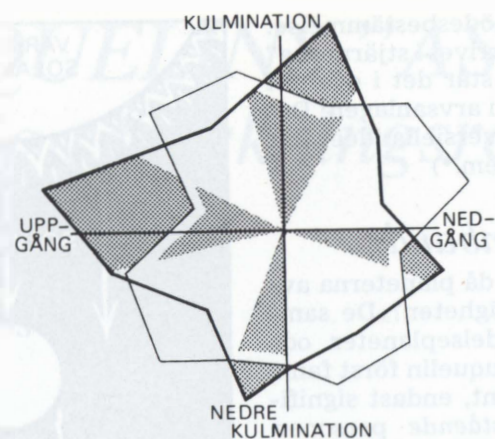
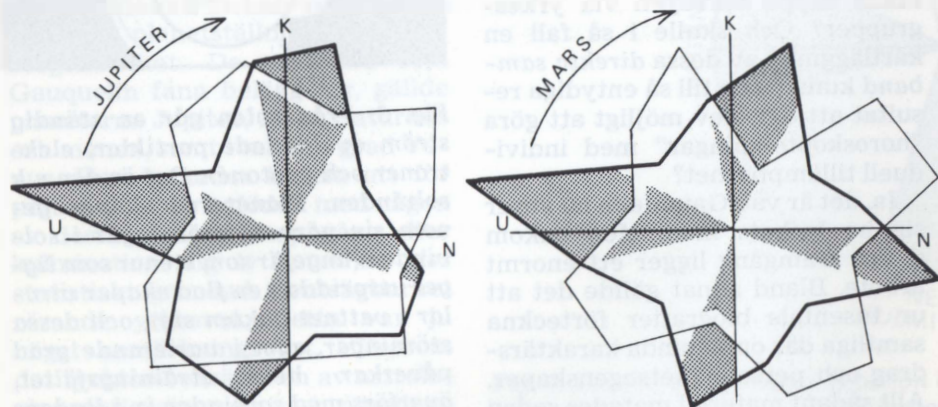

Fig. 4. Planettemperamenten fördelade på en skala från extravert till introvert.

Saturnus och introverta forskare (bred linje) versus extraverta forskare (tunn linje). De extraverta tycks undvika just de planetställningar som de introverta "utväljer". Bilden illustrerar att det inte är yrkesval utan personlighetsdrag som avslöjas av planeterna. (Men fler forskare som blir framgångsrika har en introvert läggning.)

Vänster: Jupiter och vad Gauquelin kallar "oblyga skådespelare" (bred linje) versus "blyga skådespelare" (tunn linje). "Blyghet" eller "tillbakadragenhet" är som synes inte egenskaper som statistiskt låter sig förena med Jupiter.

Höger: Idrottsmän med anseende för mod och beslutsamhet föds dubbelt så ofta som andra idrottsmän då Mars just korsat horisonten eller meridianen. Bred linje = idrottsmän med järnvilja. Tunn linje = mer "viljesvaga" idrottsmän. Mars läge vid födelsen är i hög grad uttryck för ett temperament, enligt Gauquelin. (Uppgång är betecknat U, kulmination K och nedgång N).

psykologiska implikationer dessa ställningar har". Detta är vetenskap, om man får tro Gauquelin, men det påminner ju om astrologi.

PLANETERNAS TEMPERAMENT

Gauquelins "astrologi" har formen av en typlära. Med utgångspunkt från vilka planeter som i födelseögonblicket stod i uppgång eller kulmination (eventuellt nedgång eller nedre kulmination) menar han sig kunna beskriva "fem grundläggande genetiska biotyper", dvs nedärvda temperament eller karaktärer. Dessa kan jämföras med Jungs indelning av människor i ex-

traverta (utåtvända) och introverta (inåtvända). (Fig 4) Extraverta människor har intresset riktat mot omvärldens människor och föremål, medan intressedominansen hos de introverta ligger på det egna själsliga planet. Intressant är att dessa olika karaktärsinriktningar motsvaras av ärftliga, biokemiska skillnader. Mängden urinsyra i blodet synes tex vara avgörande för ett visst slag av extraversion (utåtvändhet), och undersökningar har också påvisat ett positivt samband mellan hög urinsyranivå och social framgång, vilket påminner om "planetsambandet". Det är väl rön av detta slag som i framtiden kan tänkas bättre förklara Gauquelins resultat. (Se "Cosmic Influences",

sid 167-170, av Gauquelin. Futura 1976.)

Här följer nu de fem "planettemperamenten", som dock måste beskrivas så kortfattat att de helst bör ses som karikatyrer:

Måntemperamentet är extravert och ombytligt. "Dess väsentliga karaktärsdrag är å ena sidan gott humör, sällskaplighet och tolerans, men å andra sidan en viss förkärlek för oordning", skriver Gauquelin. Mån människor är stämningsmän, och de är lätta att distrahera och påverka. Ibland kan de vara snobbiga och fåfänga, men det är sällan dessa drag går riktigt på djupet. I stället är det vanligt att finna mån människor vara ytterst föränderliga. De anpassar lätt sina åsikter efter den grupp där de befinner sig, och kan ofta nå stora framgångar inom politiken. De har då en förmåga att fånga upp massornas önsksningar och bäras fram av hastiga opinionsvindar. Inom vetenskapen kan deras meddelssamhet fresta dem till att bli goda popularisatörer, men de har också en förkärlek för svepande teorier, vilkas detaljer de helst överlåter åt mer noggranna "saturnusmänniskor" att utreda. Deras starka sida är fantasi och inspiration, och framgångsrika mån människor är ofta poeter eller författare.

Jupitertemperamentet är extravert och stabilt. Här finner vi karaktärsdrag som "ärelystnad, stolthet, livlighet, självständighet, rådhighet och ett slags myndighet eller pondus". Jupitermänniskor är ofta svaga för yttre glans och stora gester, men till karaktären hör också mod och handlingskraft. Många stora politiker, skådespelare och militärer kan räknas hit. Men politik kan förstås ofta likna teater, och om skådespelare tycker om att klä ut sig i kostymeringar, så har militärer ingenting emot uniformer och effektfulla parader. Som typisk jupitermänniska nämns Ludvig XIV.

På Jupiters nattsida återfinns ärelystnad urartad till maktbegär. Jupiter är också diktatorernas planet. Somliga jupitermänniskor måste helt enkelt dominera, och kan inte stå ut med att bli motsagda, skriver Gauquelin. Han kan här bl a peka på en statistiskt mycket klar dominans av jupitermänniskor bland tredje rikets ledande nazister.

Venustemperamentets väsentliga drag är "charm, vänskaplighet, mildhet, hövlighet och en behaglig form av extraversion". "Venuskaraktären har också en passiv sida, så att personer som står under denna planets inflytande först genom att möta svårigheter kan uppnå sin

fulla potential. Venusmänniskor har lätt för att lata sig." Som politiker är venusmänniskor kompromissvilliga och demokratiska, och de blir sällan despoter. I biografier över venusmänniskor återfinns ofta omdömen som "förbindlig, älskvärd, omtänksam och hänsynsfull", men också "undaglidande och oåtkomlig" samt "icke oväntat(?) - tilldragande och förförlig". Som exempel på venusmänniskor nämns bl a Marilyn Monroe och Brigitte Bardot (!). - "Är människor som blivit födda med Venus i en högentensitetszon ... utrustade med mer erotisk dragningskraft (sex appeal) än vanliga dödliga?", frågar Gauquelin. Det är ju lustigt att frågan kan ställas - besvaras kan den inte. Venuskaraktären är inte statistiskt säkerställd på samma sätt som övriga planettemperament.

Marstemperamentet är rött och krigiskt. Mod, energi, viljestyrka och kampanda eller rentav stridslystnad är nyckelord här. Många framstående militärer, idrottsmän, affärsmän och läkare - i synnerhet kirurger (!) - har detta temperament. Dock återfinns här ytterst få konstnärer. "Det är förståeligt", anser Gauquelin. "Konstnärer är framför allt kontemplativa själar som hellre söker uttolka naturen än bringa den till underkastelse. En poet skulle tjäna föga på att leva ut sina aggressioner på samma sätt som en idrottsman måste göra." Men det finns förstås färgstarka och aggressiva konstnärstemperament som Gauguin, van Gogh och Picasso - de var alla "marsmänniskor".

Saturnusmänniskan är reserverad och ibland pedantisk. "Hon är introvert, samvetsgrann, arbetsam och förtegen. Det yttre skenet spelar ingen roll för henne. Hon är blygsam, tankfull och inte överdrivet förtjust i sällskapsliv. I stället har hon en tendens att söka avskildhet. Hon kan vara ärelysten, men hennes ärelystnad är då av intellektuellt slag." Framgångsrika saturnusmänniskor är ofta vetenskapsmän, i synnerhet matematiker och logiker. Som exempel på en saturnusmänniska inom politiken nämns Richard Nixon, som blev president trots sin naturliga inbundenhet och ovilja att kyssa småbarn. Hans främsta avkoppling var ensamma strövtåg i bergen. Som president blev han isolerad, han misströdde allt och alla, och installerade slutligen avlyssningsanordningar i Vita Huset. "En viss saturninsk (= dyster) pessimism är utmärkande för många saturnusmänniskor", enligt Gauquelin.

FÖRHÅLLET TILL ASTROLOGIN

Ovanstående "porträtt" kan jämföras med traditionella astrologiska symbolbilder av de olika planeterna:

Jupiter framställs ofta som en befallande caesar, jovialisk (= "jupiteriansk"), men med överhetens svärd vid sidan; han är tydligt extravert!

Saturnus avbildas som en glåmig enstöring och grubblare, kanske har han sina ringar under ögonen - han är i vart fall introvert!

Månen brukar liknas vid en flyktig flicka som byter åsikt lika lätt som månen skiftar faser.

Mars har jag sett uppmålad som en rödhårig Tor med underbett, medan **Venus**, slutligen, ibland framställs beslöjad och oåtkomlig (Venus är ju en dimhöjd planet!), men med eller utan slöja är hon alltid charmerande!

Om dessa bilder enbart bygger på analogitänkande, så är det ju märkligt att Gauquelin lyckats bekräfta analogierna så väl. (Men kanske har analogierna uppstått efter det att astrologerna redan fått klart för sig de rätta sammanhangen? Ur analogisynpunkt kunde ju annars Mars röda färg tex lika gärna ha förknippats med kärlek som med krig?)

Gauquelin har tidigare sagt (i *Cosmic Influences*) att han är imponerad av hur väl traditionella astrologer har lyckats beskriva Mars-, Jupiter- och Saturnustemperamentet. Däremot tycker han att de lyckats sämre beträffande månen och Venus. Men månens temperament är svårfångat enligt honom själv (och det bör det ju vara om dess utmärkande drag är ombytligt!), och vad Venus beträffar, är dess påverkan oklar och sambandet tydligt endast under magnetiska stormar. Det viktiga är att gamla tiders astrologer tydligen har lyckats bäst beträffande de samband som har hög signifikans,

och som är lättast att upptäcka. Jag tror att Gauquelins egen forskning har visat att en statistisk metod inte skulle ha varit nödvändig för att finna dessa samband (men väl för att underbygga dem och göra dem vetenskapligt säkerställda). Ett kvalitativt studium av ett litet urval personer med ytterst särpräglade personligheter skulle kanske ha kunnat leda till ungefär samma resultat.(?) Kanske är det så som astrologerna har gått tillväga. Sedan har de förstås - liksom forna tiders kartritare, som, där kunskapen tog slut, fyllde sjökorten med sagoöar - fortsatt av bara farten att beskriva merkuriustemperament och andra påhittade och spekulativa samband. Också detta kan mycket väl ha grundat sig på iakttagelser. Men överhuvudtaget måste det ha varit svårt att utan kvantitativ kontroll skilja ut det slumpmässiga från det allmängiltiga.

Traditionell astrologi är enligt Gauquelin falsk till 95 procent, och han menar sig själv ha vederlagt fler astrologiska försanthållanden än han kunnat bekräfta.

Avslutningsvis ska nämnas några begränsningar som särskiljer Gauquelins metod från traditionell astrologi så som den brukar utövas.

- 1) Metoden saknar tillämplighet i de fall då födelsetidpunkten har påverkats genom modern förlösningsteknik. (Detta gäller i många fall även bedövning.)
- 2) Gauquelin lämnar horoskopet som helhet obeaktat. Endast vissa planeter och planetställningar räknas ju som betydelsefulla.
- 3) Slumpens roll kan aldrig uteslutas. Om en födelse inträffar då tex Jupiter och Saturnus står nära varandra, kan det ju hända att en "typisk jupitermänniska" av rent misstag råkar få med Saturnus på ett hörn. Emellertid tycks slumpen spela en oväntat liten roll, om man får tro Gauquelin. I stället ser han i dessa

Forts på sidan 34

Forskare har rätat ut ett gammalt frågetecken:

Tibetanernas Tummo-yoga höjer kroppstemperaturen

Av Bertil Falk

Under denna olyckans tid
kämpade snön och vinterstormen
på det vita berget mot min lätta
dräkt.

Snön föll på mig, smalt och rann i
strömmar.

Den rytande stormen piskade den
tunna bomullsklädnad, som inne-
slöt den brinnande värme.

Kämpens strid på liv och död
kunde man skåda på denna plats.

Och med min seger gav jag ere-
miterna ett exempel på tumos
oemotståndliga kraft.

(Milarepa, 1100-talet)

Fem amerikanska och en indisk forskare har för första gången utifrån rent medicinska utgångspunkter undersökt det fenomen som kallas Tummo, ett fenomen som det länge påståtts att tibetanska naljorpor (en naljorpa är det samma som en yogi) kan åstadkomma. Tummo innebär att man under meditation och visualisering höjer sin kroppsvärme.

Fenomenet har kallats för "psykisk värme", "livsvärme" eller "hemlig hetta". Den aktuella undersökningen kom till stånd sedan Dalai Lama själv i Dharamsala i Punjab i norra Indien inte långt från den tibetanska gränsen bett tre naljorpor att ställa sig till de sex forskarnas förfogande. Mätningarna gjordes i februari 1981 och har nu publicerats i den ansedda vetenskapliga tidskriften *Nature*. Undersökningarna gav vid handen att de tre tibetanska buddhisterna kan höja sin kroppstemperatur. En av dem höjde temperaturen i fingrar och tår med 8,3 Celsius-grader under meditationen.

Tibets store poet och yogi Milarepa (Den bomullsklädde), som levde på 1100-talet, ska på sin tid ha

handlett 108 lärjungar tills de behärskade förmågan att alstra värme, en kunskap som gjorde det möjligt för dem att sitta i kylan på Himalayas sluttningar nakna eller enbart iförda ett bomullskläde.

Den som var först med att fästa västerlandets uppmärksamhet på fenomenet Tummo, var den märkliga fransyskan Alexandra David-Neel (1868–1969). Denna kvinna som blev över 100 år och som levde som lama i Tibet under många decennier, ägnade i sin berömda bok "Bland mystiker och magiker i Tibet" (på svenska 1933) ett helt kapitel åt psykiska idrotter i Tibet, däribland just Tummo. Hon övade sig själv i denna yogiska idrott och uppnådde en viss begränsad färdighet i förmågan att höja sin egen temperatur. Men hon var inte okritisk till metoden, utan framförde vissa tvivel om "att personer med svaga lungor utan fara kunna ägna sig däråt".

Hennes beskrivning av slutprovet i Tummo-utbildning har ofta citerats och återopats och den är värd att apostrofera igen: "Stundom avslutas träningen i *tumo* med ett slags examen. En månljus vinternatt bege sig de, som hoppas kunna framgångsrikt bestå provet, med sin lärare till ett icke tillfruset vattendrag. Om det icke finns något öppet vatten i närheten, hugger man ett hål i isen. Man väljer en natt, då det är stark blåst – sådana nätter äro icke sällsynta i Tibet.

Respa-kandidaterna sätta sig fullständigt nakna på marken med benen i kors. Så doppar man lakan i det iskalla vattnet; när man tar upp dem, äro de stelfrusna. Var och en av lärjungarna sveper in sig i ett lakan; detta skall då tina upp och torka på hans kropp. Så snart det är torrt, doppar man det åter i vattnet, och kandidaten sveper det på nytt om sig. Så fortsätter man ända till soluppgången. Den som har kunnat

torka det största antalet lakan utgår som segrare ur tävlingen."

Alexandra David-Neel gav också en kort beskrivning av hur man bär sig åt för att åstadkomma Tummo. Bland annat ska man visualisera "gudinnan" Dorje Naljorma, även kallad Vajra Yogini. David-Neel använder begreppet "objektivera en bild av Dorje Naljorma".

Hennes bok möttes både med mycken aktning, förvåning, stort läsintresse och inte så lite skepsis. Mycket av det som hon beskrev uppfattades på 20- och 30-talet som vidskepelse och har ända in i våra dagar stått oförklarad, trots den enorma ökningen av kunskaper i väst om tibetansk buddhism.

Redan 1935 kom dock en annan tibetolog, samme W. Y. Evans-Wentz som introducerade *Den tibetanska dödsboken* i väst, med en skrift som hette "Tibetan Yoga and Secret Doctrines". Denna bok, som aldrig fått samma spridning som dödsboken och som aldrig översatts till svenska, innehåller helt enkelt bruksanvisningar för en rad yogiska övningar, däribland också en manual för alstrande av Tummo.

Det publicerade receptet inte bara bekräftade David-Neels framställning av tillvägagångssättet på varje punkt utan gick i detalj in på innehållet i den muntliga traditionen från Milarepa till dagens naljorpor. Jag ska här citera en del av den tryckta texten – som är ganska lång – men jag tycker att just det avsnitt som beskriver visualiseringen eller objektiveringen av Vajra Yogini (Dorje Naljorma) är mycket läsvärt:

"Bed inledningsvis den bön som leder till gemenskap med den gudomlige gurun.

Föreställ dig sedan att du själv är den gudomliga utövaren Vajra Yogini, som är rödfärgad och lika lysande som rubinens strålgång. Som vidare har ett ansikte, två

händer och tre ögon. Den högra handen håller upplyft en halvmånefärgad dolk, som skimrar på ett strålende sätt. Hon svingar dolken högt över huvudet och skär därmed helt av alla sinnesstörande tankegångar. Med vänsterhanden pressar hon till sitt bröst en människoskalle fylld med blod. Hon upplever tillfredsställelsen av outtömlig sällhet. På huvudet bär hon en tiara av fem torkade människohuvuden. Hon bär ett halsband av femtio bloddrypande människohuvuden. Hennes prydnader består av fem av de sex symboliska prydnaderna. Det som saknas är smörjelsen av stoft från aska från en begravningsplats. I det böjda armvecket håller hon en lång stav, som symboliserar den gudomlige fadern, Heruka, en naken manslem. Hon är i sin jungfrudoms fulla blomning, sexton år gammal. Hon dansar med högra benet högt och foten lyftad. Vänstra foten trampar på bröstet av en liggande mänsklig gestalt. Visdomens flammor inramar henne likt en ljusgård.

Föreställ dig henne som om hon var du själv, till det yttre i skepnad av en gudom och till det inre helt igenom ihålig som insidan av ett tomt fodral, genomskinligt och ofördunklat lysande."

Jag har citerat detta parti, som ju bär tydliga spår av indiskt tänkande – manualen tillskrivs också den indiske yogin Naropa – men som bevarats via muntliga traditioner i Tibet, för att visa hur intrikat den symbolvärld är som använts av de tibetanska naljorporerna genom århundradena för att alstra Tummo. Tummo-metoden är också klart besläktad med Hatha Yoga, vilket framgår både av David-Neels och Evans-Wentz' redogörelser. Den senare skriver:

"Eftersom *Tummo* utgör en del av Hatha Yoga är den också känd bland hinduerna. Jag minns att jag sommaren 1918 som resällskap under några veckor hade en grupp nakna hindu-asketer, som liksom jag själv kommit direkt från Indiens heta slätter. Vi möttes i Srinagar. Därifrån gav vi oss iväg, mitt i en grupp pilgrimer av alla kön och kaster från alla delar av Indien, en route till Himalayas glaciärklädda toppar i Kashmir, på den av ålder helgade pilgrimsfärden till Amar Nath-grottan, vari den heligaste relikten är en naturlig *lingam* (phallos) av is, tillägnad Shiva, världens herre. Ett antal asketer hade inga kläder, inte så mycket som ett höftkläde, ens när vi nådde en höjd av tretusen meter över havet, där näterna var fryskalla och där glaciärer och snöhöljda toppar andades

Många har fascinerats av damen på bilden – Alexandra David-Neel, här iklädd sin buddhistiska lamadräkt. Men många har också ställt sig skeptiska till hennes rapporter från Tibet. Nu har dock sex forskare lyckats fastställa att Tummo, som hon skrev om och själv utövade, verkligen existerar. David-Neel dog 1969 och var då 101 år gammal.

på oss med isfylld andedräkt. Några få asketer var fortfarande nakna under klättringen över glaciärerna och förblev så under hela pilgrimsfärden. Andra svepte in sig i bomullsplagg kort före eller vid ankomsten till grottan..."

Och Evans-Wentz fortsätter: "Vid denna tidpunkt visste jag ingenting om den tibetanska konsten att alstra extraordinär kroppsvärme. Följaktligen frågade jag inte ut dessa hindu-asketer om deras

märkliga djärvhet. Jag hänförde deras förmåga till deras bemästrande av Hatha Yoga, som säkert många av dem bemästrat, och som förlänar immunitet mot extrem köld liksom värme."

Vi har tittat på de dokument, som betytt mest för kännedomen om Tummo i västerlandet sedan 1930-talet. Men varken David-Neels subjektiva beskrivningar eller den av Evans-Wentz framlagda Tummo-texten bevisar att Tummo har

existerat, kan åstadkommas och utövas än i dag.

Med stöd av en rad vetenskapliga institut och stiftelser har nu fem amerikanska medicinare med Herbert Benson vid Harvard i spetsen samt den indiske forskaren M. S. Malhotra vid Netaja Subhas National Institute of Sports undersökt och gjort mätningar på tre naljorpor i åldrarna 59, 50 och 49 år. Alla tre har under mer än sex års tid praktiserat Tummo yoga varje dag och de har under de gångna tio åren levt i det närmaste helt isolerade i icke uppvärmda, icke värmeisolerade stenhyddor som är fyra gånger sju meter stora. Dessa hyddor har jordgolv och tak bestående av antingen skifferplattor eller tillplattade tennburkar. Hyddorna ligger på mellan 1 800 och 2 800 meters höjd över havet i Himalaya utanför Övre Dharamsala.

Forskarna, som mätte kroppsvärmen i fötter, tår, vid naveln, på pannan osv med hjälp av mycket känslig apparatur, konstaterar att de fysiologiska förändringarna som man uppmätte är en biprodukt av religiösa övningar.

Resultaten bekräftar att de yogiska övningarna höjer kroppstemperaturen. Forskarna fastslår att de temperaturhöjningar som man kunde konstatera är högre än de som man tidigare kunnat fastställa hos försökspersoner i samband med hypnos och biofeedback. Det är möjligt, men knappast troligt, att de tre munkarna lärt sig att behärska sin ämnesomsättning, framhåller forskarna. De tror snarare att temperaturhöjningarna i fingrar och tår beror på kärlutvidgning – som alltså skulle kunna alstras genom visualisering av "gudinnan" Vajra Yogini på det sätt som tidigare citerats.

Den manual för alstring av Tummo, som återges i den av Evans-Wentz redigerade boken, är som antytts ganska lång och tämligen komplicerad, i varje fall för en i indo-tibetanskt tänkande obehövad västerlänning. Man kan dock anta att det inte alls är nödvändigt att visualisera eller objektivera en bild av Vajra Yogini för att åstadkomma Tummo. Det är bara en metod som utvecklats inom den indo-tibetanska kulturkretsen. Det är mycket möjligt att man med större kunskaper om vad som egentligen sker kan åstadkomma Tummo-effekten lika effektivt på enklare sätt, t ex med hjälp av biofeedback.

Både David-Neel och Evans-Wentz har i alla fall i sammanhanget visat sig vara tillförlitliga rapportörer. Det skulle inte heller förvåna om forskningen på området

kommer att fortsätta nu när den till sist har kommit i gång. Vad man har gjort är att man fastställt att Tummo existerar. Nu gäller det att fastställa vad det är som sker.

Litteratur:

Benson, Herbert; Lehmann, John W.; Malhotra, M. S.; Goldman, Ralph F.; Hopkins, Jeffrey & Epstein, Mark D.: "Body temperature changes during the practice of Tum-mo yoga" (Nature, Vol. 295, 21 januari 1982).

David-Neel, Alexandra: "Bland magiker och mystiker i Tibet" (Uppsala 1933).

Evans-Wentz, W. Y. (Red.): "Milarepa – Tibets store yogi" av Rechung (2 uppl. Falkenberg 1954).

"Tibetan Yoga and Secret Doctrines" (1935: New York 1958; 1967; 1973). Denna bok innehåller den bevarade text, som tillskrivs den indiske yogin Naropa (1016–1100 e. Kr).

Tucci, Giuseppe: "Tibetlamornas land" (Stockholm 1967).

Så här ser hon ut – Vajra Yogini eller Dorje Naljorma. Tibetanska naljorpor visualiserar eller om man så vill objektiverar hennes bild i sitt stilla sinne och identifierar sig sedan totalt med henne, varpå Tummo – psykisk värme uppstår. Det vill säga: kroppstemperaturen höjs, troligen genom kärlutvidgning. Möjligen, men mindre troligt, genom att naljorporerna kontrollerar sin metabolism eller ämnesomsättningen.

Anders B-son Johansson, vart tog du vägen?

Text o bild Per Sellmann

Atomyoga, polaritetsterapi, polär diet, esoterisk anatomi, de sju strå-larna, hermetisk filosofi, zodiaken i människokroppen, pyramidkraften och den helande inverkan av groddar och vetegräs i kosten! Det är bara ett axplock ur Anders B-son Johanssons repertoar när han under tre års tid höll föredrag och seminarier i Hälsans Hus på Fjällgatan i Stockholm. Men så plötsligt försvann han. Alla vi som vant oss vid att träffa honom på Vattumannen eller lyssna på hans föredrag undrade vad som hänt.

Vi spårade Anders till Los Angeles i det soliga Kalifornien.

– Ja, jag läser Sökaren ibland, säger han och blir glatt överraskad när vi hälsar på.

– Hur det kom sig att vi flyttade till Kalifornien?

Anders ler mot Lilian och berättar att det började med en polaritetskurs i Mexico för Pierre Panettier.

– Sen flyttade vi hit till Los Angeles och började samarbeta med Pierre. Efter en tid hos honom fortsatte vi på egen hand, och just nu har vi både en polaritetspraktik och var sitt "vanligt" jobb. Lilian nedkommer snart med vår första arvinge, säkert ett "mästarämne" säger Anders i sin skämtsamma stil.

– Det är ett helt annat klimat här på västkusten än i Sverige, förklarar han. Ja, vädret är förstås bättre, men nu menar jag det andliga klimatet. Här händer verkligen saker och det snabbt. Ni i Sverige ligger ett par år efter i utvecklingen! Det är hela den mentala miljön som är helt annorlunda. Här tänker och pratar man samma språk. Och det rör sig inte om någon liten klick "new ageare", utan hela samhället! Nej, vi kommer nog aldrig mer tillbaka till Sverige. Ja, jag kan tänka mig att vi hälsar på någon gång, re-

Lilian och Anders lever helvegetariskt med mycket frukt i sin kost. Sin andliga vägledning finner de i Sant Mat.

tas Anders.

– Vi har också skaffat oss en typisk amerikansk van (en lyxinredd skåpbil) som vi lätt tar oss upp i bergen med och övernattar i.

– Bland annat har jag varit engagerad i produktion av videoband om yoga och meditation. Just nu jobbar jag mycket med den indiska astrologin. Vet du att det finns ett ställe i Indien där alla horoskop för alla jordens människor finns lagrade? Vi har varit där och nu försöker jag ordna chartergrupper dit!

– Men, tillägger Lilian, man garanteras inte att få sitt horoskop. Det är bara de som bedöms vara mogna som får ta del av det som

står skrivet om dem!

– Och, säger Anders, så säljer jag fastigheter. Det heter "real estate" här i USA. Ja, jag har inte kommit igång riktigt än, men vänta bara! Förresten, nästa gång ni kommer och hälsar på, så bor vi kanske i San Francisco. Ett universitet lockar mig där, och då ser jag också möjligheten att få en doktorsexamen i något new age-ämne.

Det var samme gamle B-son som vi kände från Stockholmstiden med massor av järn i elden och lika många uppe bland molnen! Men ett är säkert: Han väntar inte på att chanserna ska komma. Han skapar dom.

Farmens andra sida

En sak har alltid minst två sidor: en framsida och en baksida. Framsidan är den fina sidan, som visas upp. Men baksidan, som kan vara ful och fränstötande, finns också och är en del av saken.

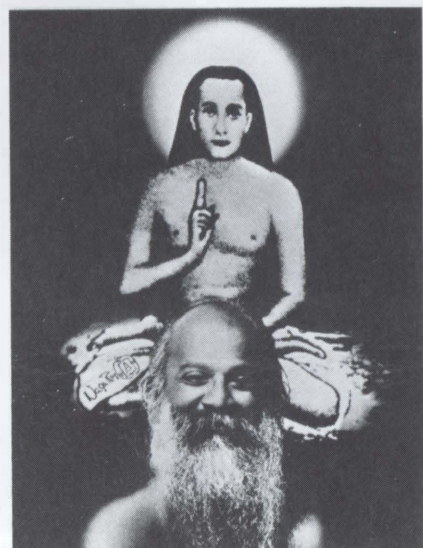
I oktobernumret av den amerikanska tidskriften New Age (ny tid) har en före detta medlem av kollektivet The Farm (Farmen) en insändare.

Kathy Platz skriver bland annat: "Jag bodde på Farmen i åtta år. Jag arbetade alltid hårt, mycket hårt, för Stephen Gaskin och Ina May, liksom de allra flesta gör som bor där." Kathy har fattat pennan för att få säga att New Age har berättat om Farmen precis så som Stephen vill ha det. Men, skriver hon, bakom Stephens till synes utmärk-

ta ideologi finns en massa vedermodor och sjukdom samt olyckliga men fullständigt hängivna människor som är hjärntvättade och helt missledda. Det har förekommit dödsfall där, som man varit likgiltig för. Och det finns ledsna och sjuka barn där.

"Reportrar som besöker Farmen får se vad de skall få se och får veta vad de skall få veta", skriver Kathy Platz, men sanningen om Farmen är inte så utmärkt som den officiella bilden av kollektivet, menar hon. Kathy och några andra som lämnat Farmen har vänt sig till hälsodepartementet i staten Tennessee och gjort myndigheten uppmärksam på en del av förhållandena på Farmen.

Om Kriya Babaji Nama Aum

YOGI RAMAIAH

besöker Stockholm
och håller föredrag och undervisar i

BABAJIS KRIYA YOGA

12 — 31 maj

(se dagstidningarna för schemat)

* GRATIS *

för ytterligare information ring 08.18 48 07 efter kl. 17

VÄLKOMNA!

Gauquelin

Forts

dubbleringar en möjlig utväg ur typlärornas klassiska dilemma: att mänskligheten inte består av renodlade "typer". Gauquelin tänker sig nämligen "planetkänsligheten" som en så perfekt fungerande mekanism att närvaron av flera relevanta planetställningar i födelseögonblicket snarare indikerar *blandtemperament* än slump (!). Som exempel på ett sådant blandtemperament kan nämnas Lewis Carroll som föddes med månen i uppgång och Saturnus i kulmination. Det kan ju ses som en olycklig kombination eftersom månen är irrationell, och Saturnus står för logik och exakthet. Carroll blev också en mycket pedantisk logiker — men han skrev *Alice i underlandet*, ett mycket ologiskt mästerverk!

Gauquelins tankar om blandtemperament och om hur olika "planetinflytanden" vid tolkningen kan vägas mot varandra, är nog de av hans idéer som mest närmar sig traditionell astrologi. Gauquelin själv, som är en mycket noggrann person (ehuru med viss fallenhet för spekulationer), anbefaller dock en hel del skepsis.

- 4) Vissa "horoskop" kan tolkas med större säkerhet än andra. De säkraste tolkningarna torde gälla personer som blivit födda under magnetiska oväder, då "planetsambandet" är tydligast. Men graden av säkerhet varierar också mellan olika planeter och planetställningar.
- 5) En liten återstod av "horoskop" kommer alltid att finnas där inga planeter kan påträffas i relevanta ställningar. Dessa individer får väl räknas till "nyastrologins" hopplösa fall. Men, påpekar Gauquelin, tendensen för somliga temperament att vid födelsen undvika vissa planeter är faktiskt starkare än tendensen att utvälja andra. Statistiskt sett undviker t ex målarkonstnärer i högre grad att födas med Mars, Jupiter eller Saturnus i högentensitetszoner än de "väljer" att födas under månen eller Venus. Och detta får väl bli den planetlösa minoritetens tröst: Rannsaken edra hjärtan och finn ett konstnärstemperament!

Anm. Sven Rosén är fil kand i humanistiska ämnen.

Kontakt

Brevvän sökes, manlig, vapenfri, 58 år, ärlighet, enkelhet, primitivitet (ej homo). Svar till "Dalmás", Sökaren f.v.b.

42 års man med intresse för meditation, andlig utveckling, barn, historia och musik önskar bekantskap med en spontan kvinna mellan 30 och 40 år med ungefär liknande livsinställning. Svar till "Under månen", Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 40 öre per ord + 4: — i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 10: —. Moms inräknad.

Måndagsgruppen

ABF, Fabiansalen, Sthlm
19.30 varje måndag sedan 31 år.

Rökelse

Handgjord sandelträrökelse från Indien, Suraj Brand helt utan konstgjord parfym fräschar upp luften och avlägsnar dålig luft t ex cigaretttrök och matos, samt ger en utsökt behaglig efterdoft i rummet. Den skänker trevnad och atmosfär i rummet (används just för detta ändamål i orienten). Den håller mygg och andra insekter borta. (Du slipper kladda med olja och myggstift eller spraya med giftiga insektsmedel.) 1 paket (12 askar) innehåller 300 stickor med en brinntid av 30 min/sticka. Genom direktimport från Indien kan vi hålla följande låga pris: 36:—/paket exkl moms, porto och postförskottsavg. Vid köp av minst 10 paket lämnas 20% rabatt.

Bevos-Konsult

Box 6066, 163 06 SPÅNGA. Tel 08-751 57 18

TM-flygare

Den australiensiska tidskriften *The Skeptic*, som är organ för Australiens sektion av CSICOP, dvs Kommittén för vetenskaplig undersökning av påstådda paranormala fenomen, rapporterar om fem före detta TM-anhängare som betalat över 60 000 dollar för sidhikurser. En av dem, Linda Pearce, säger:

— Det var nonsens. Vilurades alla fullständigt. Han sa bara åt oss att hoppa omkring som grodor. Ingen lärde sig någonsin att flyga.

— Man kommer in i ett rum med gummimattor, som man kan studsa på. Sedan mediterar man sittande på huk, och så sjunger man, vända mot varandra, och hoppar upp och ned på mattorna. Med övning kan man komma flera fot upp i luften, men det finns ingen möjlighet att beteckna detta som flygning.

En annan före detta TM-anhängare säger:

— Jag har sett hundratals så kallade flygningsexperter, men ingen av dem har kunnat sväva i luften, inte ens under bråkdelens av en sekund. Allt de gör är att hoppa och skrika med förvridna anletsdrag i ett slags religiös glöd.

Källa: *The Skeptical Inquirer*, vinternumret 1981 — 1982.

Axel Fredenholm, född 1881, var journalist, skolman, konstnär och filosofisk tänkare. Han utgav diktsamlingar och filosofiska arbeten, som bl a visar djup inlevelse i indiskt tänkande.

Det fordras fast vilja och okuvligt mod om du skall nå den port som leder till frigörelse. Vägen är lång och svår, prövningarna många och priset avskräckande. Många offer äro svåra, men det finns ett som är avgörande. Du måste offra det egna själviska jaget och frigöra dig från alla personliga intressen.

Du får inte tänka på att behaga eller göra intryck och aldrig räkna med egen vinst. Mer än på dig själv måste du tänka på din nästa och giva och hjälpa utan att själv synas. Du får inte säga *min* hustru, *min*

man eller *mina* barn. Lika litet får du sätta ditt land eller din ras framför andras. Allt är ett enda stort system och alla tillhöra samma familj. Det är endast den skillnaden att några hunnit längre i utvecklingen än andra.

Du är släkt med alla och din kärlek till alla gör dig till allas tjänare. Du skall tänka på och arbeta för alla såsom du tänker på och arbetar för den du älskar högre än dig själv. Mänskligheten är ett broderskap och alla äro beroende av alla.

Axel Fredenholm

Helhets-kurser i Nordisk Meditation Healing Yoga

på Nolgården,
TORA-institutets kursgård.
Nära Tiveden och Mariestad.

Önskar du lära dej metoder som ligger nära dej själv? Där du använder kroppen, andetag, hjärta, sinnet och intuitionen? Kom då på Helhets-kurserna på Nolgården. Många sommarkurser, 1-2 veckor, helg-kurser. Begär program. Lärarna är Freya Drott o Röde Orm Gode från TORA-institutet.

TORA-institutet

Nordhemsgatan 43 A, 413 06 Göteborg
Tel 031/24 68 16

Nolgården, Riksberg 8140,
545 00 Töreboda. Tel 0506/131 41

Vad är en guru?

Många människor söker en guru, och många finner också en guru. När man funnit sin guru, etablerar man ett förhållande till honom eller henne, ett förhållande som inte så sällan utvecklas åt fel håll. Det är riktigt att eleven får ett starkt band till gurun, och det är givet att eleven ska lyssna mycket uppmärksam på allt gurun säger. Men många elever tror att de inte bara ska lära sig en meditationsteknik och ett disciplinerat levnadssätt, utan de tror att gurun bör bestämma över allting i deras liv. Eleven vill att gurun ska avgöra om han ska resa hem till mamma och pappa över julen eller inte, om han ska sälja sin lägenhet eller inte, om han ska ta ett jobb eller inte. Eleven tror att gurun är allseende och allvetande och kan fatta alla beslut bättre än han själv. Detta kan leda till tragiska misstag. En guru kan vara en andligen mycket högtstående person utan att ha möjlighet att engagera sig i sina elevers praktiska och personliga livsförhållanden. Guruns uppgift är inte att ta på sig bördan av sina elevers deklamationer och lägenhetsförsäljningar, familjeproblem och liknande. Det leder till orimligheter.

En gurus elev, liksom varje annan människa, måste utveckla sig till en stark, självständig, ansvarstagande människa. Var och en måste ta fullt ansvar för sitt eget liv, sina familjerelationer, sin ekonomi. Att ta detta ansvar är normalt, och då utvecklas personligheten rätt – man utvecklar förmåga att göra bedömningar, fatta beslut, handla självständigt. Om man överlåter sådant åt gurun, utvecklar man en svag, beroende personlighet.

Det finns guruer som alltför villigt låter sig dyrkas, och som inte lär eleverna att klara av sina personliga problem själva. Jag vill varna människor, särskilt

unga, för att följa en guru som uppträder auktoritärt och accepterar en situation där han ingriper i sådant som rör elevens ekonomi, personliga egendom och övriga personliga förhållanden. Ofta – ja, faktiskt ofta – träffar man på elever som lever i ett slavliknande förhållande till sin guru. Både gurun och eleven får lastas för detta. Det är delvis elevens eget fel att han tilltror gurun alltför mycket. Eleven utsätter gurun för en frestelse som denne inte kan stå emot. Ett slavförhållande kan pågå i årtal, där eleven steg för steg undergräver sin privata ekonomi och sina relationer till föräldrar, arbetskamrater, barndomsvänner osv. Han drivs till avgrundens brant, och antingen går han under psykiskt eller också kommer det till en punkt där hans ögonäntligen öppnas och han tar sitt liv i sina egna händer.

Den Gud vi alla främst ska dyrka är Gud inom oss, i vårt eget hjärta. Det vi ska utveckla är förmågan att lyssna till vårt eget inre och hämta kraft och inspiration där. En sann guru är den, som hjälper sina lärjungar att utvecklas i riktning mot sådan inre styrka och självständighet. Den som finner en sådan sann guru har i honom ett oskattbart stöd. Målet är ju inte att bli elev till en guru; målet är att vi själva ska utveckla de egenskaper som kännetecknar en sann guru – vi ska bli som han. Det betyder att vi ska bli starka. Vi ska bli oberoende av allting omkring oss – vi ska bli suveräna härskare över våra egna liv.

Ta alltså gärna emot en gurus undervisning, men låt ingen råda över ditt liv och dina handlingar. Känn styrkan och glädjen i att vara fri!

Maria Adkinson

Gåvor

Anna Högstedt, Borgholm, 100: –, Lars Andersson, Kristianstad, 200: –, Edit Nilsson, Stockholm, 46: –, Thomas Andersson, Oviken, 22: –, Märta Hedaesus-Eriksson, Stockholm, 28: –, Lilian Lagergren, Bromma, 2: –, Iréne Al-Omar, Kuwait, 500: –, följande 8: –:

Lotta Söderberg, Tullinge, Charles Borg, Orrefors, Anders Brundell, Uddevalla, Per Waernér, Karlskoga, Marie o Tor Lindmark, Täby, Christine Husborg, Angered, Lizz Wernerth, Skurup, Peter Navratil, Huddinge, Eva Gustavsson, Göteborg, Göran Fluor, Uppsala, Gösta Slättengren, Nybro, Curth Orefjård, Täby, Anders Wedin, Göteborg, O. Egerland, Solna, Agneta Rosén, Handen, C-E Jacobsson, Lund, Bruno Strandberg, Järna, Allan Fluor, Gävle, Johannes Hallonen, Vingåker, Bengt Andersson, Stockholm, Hakon Ardahl, Göteborg, Karl-Rune Öberg, Alunda, Torbjörn Berglund, Huskvarna, Ove Ströberg, Karlshamn, Gunnar Larson, Göteborg, Sören Mohlin, Ljungsbro, Anders Lundström, Umeå, Gunnar Caldenby, Uppsala, Mats Kimler, Göteborg, Greger Lindell, Uddevalla, Kurt Westerlund, Järfälla, Christine Heuser-Nyström, Göteborg, Dan Björk, Staffanstorp, Anne-Marie Bjurberg, Brotthby, Birgitta Cube, Malmö, Siv Åberg, Falun, Bengt Johansson, Nödinge, Kjell Jonsson, Stockholm, Bisse Thofelt, Delsbo, Marianne Ferneborg, Vansbro, Ernst Sandström, Malmö, Holger Jonsson, Lammhult, Seve Persson, Halmstad, Gerhard Ljunggren, Huddinge, Ragnar Otterlind, Kumla, S O Fransson, Köping, Åke Sjöberg, Nacka, Bernt Svensson, Göteborg, Arne Gustavsson, Norrköping, Curt Löfgren, Öjebyn, Lennart Carlsson, Västerhaninge, Anna Söderström, Göteborg, Monica Hartvig-Ericson, Askim, Lennart Nordström, Västerås, Rolf Ahlqvist, Norrköping, Miklós Pongrácz, Halmstad, Birgitta Ahlén, Linköping, S. H. Johansson, Markaryd, Jörgen Nilsson, Åled, Ewa Wahlborg, Huddinge, Karin Sundqvist, Angered, Britt-Inger Olsson, Bjärträ, Einar Larsson, Kvikksund, Gertrud Nilsson, Stockholm, Lilly Olsson, Trelleborg, Edwin Wictorsson, Södertälje, Sune Andersson, Norrköping, Sven-Åke Andersson, Trollhättan, Birgit Bäckman, Göteborg.

Summa kronor 1 450: –
Hjärtligt tack! Red.

"FRÅN MIN SJÄL
TILL DIN"
bilder av
KARIN HARALDSON
på
GALLERI SÖDER
Folkungag. 68 Sthlm.
8/5 - 19/5
"Från mitt hjärta till ditt"
POESI 8/5 kl. 17

Hej, Sökaren!

Jag som skriver till er är "Ulla" i artikeln om "Kosmiska Federationen" i nr 1. Jag ber er vara vänliga att publicera denna kommentar till det som skrivits, då en del missförstånd har uppstått.

Det är nu, i januari 1982, cirka ett år sedan jag var med om artikelförfattarens intervju. Strax efteråt slutade jag i föreningen och upphörde även med försöken att starta det "kosmiska kontaktcentret". På ett år kan mycket hinna hända, och det som beskrivs i artikeln är inte längre aktuellt. "Man lär så länge man lever", som ordspråket säger.

Men det jag personligen upplevt, håller jag fortfarande fast vid, oavsett vad andra tror om det. Och min pyramidforskning tänker jag inte ge upp.

Mitt intresse för pyramider väcktes genom en del underliga upplevelser, som även styrkte min teori om återfödelse och minnen från tidigare liv.

1. Jag visste en hel del om cheopspyramidens konstruktion innan jag hade läst något alls om den. Genom föredrag, som jag hört, har jag sedan fått bevis för att det jag vetat stämmer med verkligheten.

2. Jag kan tala, läsa och skriva ett språk, som jag började tala när jag var cirka tre år gammal. Professorer och andra har sagt att det är mer än 50 000 år gammalt och att det skall ha talats bland annat i det omstridda sjunkna landet Lemurien.

3. Jag har fått höra teorier om pyramiderna som verkar logiska för mig och som jag därför forskar i. Kiselvarelser påstås finnas på en del planeter, och deras form är just pyramidens. Dessa varelsers ande och själ sägs ha samma ursprung som vår ande och själ, men deras kropp består av kiselöreningar, inte som vår av kolföreningar. I det äldsta Egypten lär man ha fått kontakt med dessa kiselvarelser på andra planeter och börjat ett samarbete med dem. Ki-

selvarelserna hjälpte egyptierna med olika saker, påstås det, genom att en del av dem fick konstgjorda kroppar att bo i på jorden – bland annat sägs cheopspyramiden vara en sådan. Dessa uppgifter har gjort mig så intresserad att jag nu forskar för fullt på detta område. Det finns nämligen teorier som säger att man genom att bygga skalenliga modeller kan få kontakt med kiselvarelser på telepatisk väg samt få hjälp av deras stora själs- och andekrafter. Jag vill veta om det finns någon sanning i dessa

"Ulla" och pyramiderna

teorier – därför forskar jag! Och jag vill inte dölja att jag haft upplevelser, den ena mer fantastisk än den andra. Men folk tycks inte ännu vara mogna att anförtros dem, det har jag surt fått erfara.

Det är alltså inte fråga om att "fånga" några själsliga varelser i pyramiderna, utan de kommer i kontakt med oss genom pyramiderna av egen fri vilja. Om detta nu är sant, då får de alltså komma och gå som de vill hos mig och mina vänner. Och om det finns sådana varelser med egna fysiska kroppar på andra planeter, då är det väl inte konstigare att de har han- och honkön precis som vi och att de också skaffar barn för att föra sitt släkte vidare? Det är alltså inte alls fråga om att konstgjorda papppyramider får barn. Men det råkar vara så att det påstås att om två sådana varelser, som redan håller ihop och har barn tillsammans, skulle kontakta någon av oss, så är det naturligt för dem att barnen får vara med.

Att jag har min pyramid inlindad i en filt, beror inte på att jag vill väcka uppmärksamhet, eftersom de flesta som

sett mig på någon buss eller så, inte alls vet vad jag har i filten. De kanske undrat någon gång om jag gör lampskärmar eller sysslar med någon sorts knyppling eller dylikt. Och finns det ingen väska som är tillräckligt stor, vad är då naturligare än att man tar vad man har, när man inte vill skylda helt öppet med det man bär på. Nu har jag förstås hunnit med att göra ett fodral åt pyramiden.

Artikelförfattaren nämner att det finns positiva och negativa pyramider, alltså manliga och kvinnliga. Jag har endast byggt mina efter de föreskrifter jag fått från vissa håll och som påstås ha betydelse för om det blir en manlig eller en kvinnlig varelse som man får kontakt med.

Det sägs att dessa kiselvarelser fortfarande står i förbindelse med sina egna fysiska kroppar, även då de kontakter oss via våra små pyramider. Jag vill nu veta om detta stämmer. Artikelförfattaren vet mycket väl att jag sagt att även om jag finner en hel del logik i det här, så får ju andra tro vad de vill.

Men vad har min forskning med mitt övriga privatliv att göra? Sjukbidrag har jag för en skadad rygg och en skadad höft. Sådana handikapp orsakar ju ofta att en kvinna med endast grundskola bakom sig har svårt att få jobb. Men hjärnan sitter ju inte i höften, lyckligtvis.

Jag är annars en person med många järn i elden. Jag skriver dikter sedan 10 års ålder, jag målar i olja, samlar frimärken m m just för att inte riskera att bli en alltför fanatiskt inbunden och enkelriktad människa. Jag vill göra allt för att lära mig mer och mer.

För allas bästa ber jag er vänligen ta in detta i tidningen så att alla missförstånd skall kunna undanröjas och vi alla skall kunna fortsätta att vara vänner och var och en på sitt sätt kämpa för en bättre värld, vilket är det högsta jag önskar.

PROFETEN

Av Sven Rosén

BUDDHA

är utan jämförelse världens främste religionsstiftare. I buddismen finns en högre etik, en djupare insikt, och en tillförlitligare frälsning än vad kristen tro eller nyandliga läror kan erbjuda.

De tal av Buddha som med säkerhet kan sägas vara absolut autentiska utgör ett textmaterial, som volymmässigt är större än Bibeln och innehållsmässigt trovärdigare.

ZENIT innehåller jämförelser mellan kristendom och buddism samt mellan urkristendom och Sv kyrkans förvanskning. Vidare uttolkas 16 av Jesu viktigaste liknelser, kravet på efterföljelse poängteras liksom sanningen om ett brinnande inferno.

ZENIT är den mest brottsförebyggande bok som publicerats på svenska. Det gäller alla former av brott inklusive pornografi och bruket av alkohol. Detta är den omedelbara, sociala och fysiska följden av undervisning i världens högsta religion.

Det är en omöjlighet, det kan aldrig ske, att en person med fullkomlig insikt skulle kunna välja en annan lärare, en annan frälsare, än Buddha. Den möjligheten existerar inte.

ZENIT är en bok i förstklassigt tryck som sänds portofritt mot 5 kr insatt å pg 32 42 50-0 eller bif. i brev. Sedan får läsaren bestämma priset själv helt efter egen värdering och uppskattning.

FÖRLAG PER GLANELL
590 98 EDSBRUK

Förvandlingarnas bok

Genom ett berömvärt initiativ av Berghs förlag i Malmö har den kinesiska klassikern *I Ching*, *Förvandlingarnas bok* nu blivit tillgänglig för svenska läsare.

Det är med verklig vördnad man tar denna volym i sin hand. Ty *I Ching* är en av världens märkligaste böcker. Tusenårig visdom är här samlad och kommenterad av män som Konfucius och Lao-tse, och i hela Ostasien har tankens och handlingens män ständigt sökt sig tillbaka till detta verk som till en andlig kraftkälla.

Grundtanken i *I Ching* är att världen är ett meningsfullt helt där varje individ har sin bestämda plats och sina bestämda uppgifter. De båda grundkrafterna i kosmos är Yang och Yin, den manliga och den kvinnliga principen, och ett lyckosamt mänskligt liv består i harmoni mellan dessa krafter. Den kinesiska filosofin handlar om hur man uppnår den fulländade jämvikt som är livets mål.

I Ching är inte bara ett spekulativt verk utan har också anspråk på att vara en praktiskt användbar orakelbok som kan rådfrågas i kritiska situationer, ett instrument med vars hjälp man kan förutsäga framtiden och få anvisningar för ett riktigt handlande. Enligt *I Ching* finns det ett begränsat antal grundsituationer i livet, närmare bestämt 64 stycken, symboliserade av s. k. hexagram, dvs 6 hela eller brutna linjer, placerade i olika ordning över varandra. När man rådfrågar boken manipulerar man på ett bestämt sätt med 49 röllekestjälkar (det går också bra med tändstickor) och får på så sätt fram det hexagram med tillhörande kommentar och direktiv som är tillämpliga i den givna situationen.

Det kommer kanske en och annan att tänka på spågumman som lägger stjärnor med spelkort. Skillnaden ligger bl a i att spågumman inte har tillgång till de djupsinniga – och mångtydiga! – texter som åtföljer hexagrammen.

Inte bara i Ostasien har man praktiserat denna mantiska metod. När *Förvandlingarnas bok* genom den framstående sinologen Richard Wilhelms tyska översättning 1924 blev känd i västvärlden, vann den många anhängare som orakelbok även bland högt bildade människor. Intresset var tex stort i kretsen kring Hermann Keyserling, grundaren av den berömda vishetsskolan i Darmstadt. I en av skolans årsböcker berättar konsthistorikern Kuno von Hardenberg hur han en gång i en besvärlig situation på Keyserlings uppmaning, mest av artighet mot denne, rådfrågade *I Ching* och fick ett mycket tillfredsställande svar. Sedan den dagen, skriver han, "är jag en vän av *I Ching* och måste helt öppet bekänna att jag hittills aldrig blivit besviken. Ibland när jag var otålig eller frågade för ofta fick jag ta emot grovheter, men några misstag har jag aldrig upplevt när jag i den riktiga sinnesstämningen och koncentrationen anförtrodde mig åt dess djupa visdom."

Även C. G. Jung vittnade om det gamla oraklets divinatoriska förmåga. Efter ett föredrag om *I Ching* som Richard Wilhelm en gång höll i psykologiska klubben i Zürich bad Jung honom demonstrera metoden, och Wilhelm ställde då en prognos "som inom mindre än två år bokstavligen och med all önskvärd tydlighet gick i uppfyllelse". Jung drog en parallell med astrologin och ville i hexagrammet se en motsvarighet till planetkonstellationen i ett visst ögonblick och i den tillhörande texten ett motstycke till den astrologiska tolkningen. Den hand som manipulerar röllekestjälkarna dirigeras av "synkronicitetsprincipen", som leder den fram till det för ögonblicket passande hexagrammet. Förvisso en djärv teori som säkert kommer mången kritiker att skaka på huvudet.

Den svenska upplaga av *I Ching* som nu föreligger är en något förkortad version av Wilhelms tyska översättning. Fil. dr Per Sörbom, som med sin för ett par år sena utgivna bok *Tao* och de tiotusen tingen har dokumenterat sig som en fin kännare av kinesiskt tankeliv, har skrivit förordet, och Liselotte Weiss svarar för en inledning där hon ger goda råd för bokens användning och utförligt beskriver proceduren med röllekestjälkarna resp. tändstickorna.

Förvandlingarnas bok är ingen lättillgänglig lektyr. Det krävs tålmod och tid, stillhet och ro för att komma till tals med detta underfundiga verk. Men den trogne och uthållige får helt visst sin belöning – på ett eller annat sätt.

Gustaf Lundgren

En esoterisk klassiker

Alice Baileys böcker hör till den esoteriska litteraturens klassiker. I allt skrev hon ett tjugotal böcker under perioden 1922–1949, de flesta enligt egen utsago genom telepatisk kontakt med en tibetansk lama, Djwal Khul, som var hennes lärare.

Bailey menar att dessa böcker är ännu ett steg i utlämnandet av den esoteriska visdomen efter H P Blavatskys teosofiska skrifter och undervisning.

Många av böckerna har en hög abstraktionsnivå och innehåller kosmologiska och metafysiska beskrivningar, medan andra har en konkret inriktning på global och individuell utveckling.

Det torde vara ganska många av pionjärerna inom det fenomen som idag omskrivs som *new age* som i någon form inspirerats av Alice Baileys skrifter där

VIT MAGI
eller lärjungens väg
av
Alice A Bailey
Kan erhållas mot insättande av 140:–
på postgiro 43 58 04-0.
Stiftelsen Tibetanens Bokfond
Box 220
142 02 Trångsund

termen *new age* präglades någon gång på 30-talet.

Bland hennes mer lättillgängliga böcker kan räknas den första av henne som utkommit på svenska, nämligen *En avhandling om vitt magi* (St Ansgars förlag, serien Visdomsböckerna, pris ca 170:–). Den behandlar den utvecklingsfas då människan från att endast ha varit upptagen av sitt "lägre" jag, dvs upplevt sig som endast en separat och materiell existens, börjar upptäcka en ny förmåga inom sig själv, ett "högre" jag, som i Baileys terminologi kallas själen och vars kvalitéer är syntes, enhet, kärlek och uttryckande av evolutionens bestämda syfte med livet.

I början yttrar sig denna nya påverkan som en stark leda vid det gamla sättet att leva och de värderingar som legat till grund för detta. Det kan förekomma perioder av ensamhet och depression – det som i många mystiska traditioner omtalas som "själens mörka natt". Ofta sker obalanserade engagemang i andliga, religiösa eller sociala former, där personligheten försöker uttrycka en begynnande inre strävan efter enhet och syntes.

Med tid och mognad sker efter hand en stabilisering av själen påverkan, och det andliga livets berg och dalar ersätts av en ökande förmåga att viljemässigt kunna kontakta det högre jaget.

I stället för att ha varit inriktad på och motiverad av sin emotionella eller astrala sidas ofta illusoriska och ofullständiga bevekelsegrunder skiftar människan till att mer och mer fungera från sin intuitivt tänkande eller mentala sida, där hon klarare kan se helhetens syfte inte bara med sitt eget liv utan också med hela den mänsklighet som hon själv tillhör. Då ser hon också det arbete hon själv har att utföra i enlighet med de unika egenskaper hon som varje människa har och glömmer därmed sig själv och den upptagenhet av den egna personlighetens begränsningar hon tidigare hade.

Mer och mer tillväxer också förmågan att samordna tänkande, känslor och fysisk kropp för att ge kraft och inriktning åt de impulser som kommer från det högre jaget. Människan har blivit en vitmagiker.

Bailey skiljer här på mystikern, som upplever enhet och förening med det gudomliga och okultisten eller vitmagikern som gått vidare från denna upplevelse till att manifestera denna enhet i handling och påverkan på den materiella världen.

Denna omfattande bok, 540 sidor, innehåller en stor mängd esoterisk information, bl a behandlas chakras, meditationstekniker, andningsövningar, hinder och förutsättningar för individens utveckling m m, allt med psykologisk förståelse och en god del sunt förnuft.

För den som är nyfiken på eller intresserad av den esoteriska synen på meningen med människans liv och villkor är den en källa till riklig information.

Översättningen till svenska är ett grupparbete och förtjänstfullt gjort med tanke på det svåra och speciella textmaterialet.

Stefan Heinstedt

Hur stark är din tro?
Hur orubblig?
"Såsom du tror, så må det ske dig."

När din tro verkligen är tillräckligt stark är vad som helst möjligt, absolut vad som helst.

Tro är inte bara något man kan tala om; den måste levas
den måste visa sig i era liv,
för "tro utan gärningar är död".

Vad betyder det egentligen att leva i enlighet med sin tro?
Vad grundar du din trygghet på?
På människor,
på ditt bankkonto,
eller är din trygghet fast grundad på Mig?
Ge dig tid att begrunda detta så kommer du snart att bli varse utan minsta skugga av tvivel precis vari din trygghet och säkerhet ligger.

Kan du frimodigt, utan rädsla, ta ett stort steg i ditt liv,
till synes utan någon yttre säkerhet?
När du vet att något är rätt,
kan du då göra det utan minsta tvekan?
Kan du med fullt förtroende lägga din hand i Min
och säga: "Ske din vilja",
och verkligen mena det i själ och hjärta,
och ta det där steget ut i det okända,
beredd att möta vad som än kommer?

Det enda sättet att bygga upp en tro är att först av allt ta de där små stegen, även om det är snubblande steg och sedan större steg tills din tro är så stark att du kan ta stora språng ut i det okända utan att blinka,
för du vet att Jag alltid är med dig,
du vet att Jag leder och styr dig och du sätter alltid Mig före allt annat och du vet att Jag aldrig sviker dig.

Varför inte börja leva efter de här lagarna nu?
Varför inte sluta tänka på det och tala om det och verkligen leva efter det?
Pröva att det fungerar så att alla kan förnimma Min hand i ditt liv och i ditt levnadssätt.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

Björn Sahlin: <i>Nyandligheten – vart tog den vägen?</i>	2
SM: <i>Kerstin Nordin, New Age-konsult</i>	6
Birgitta Fries-Ossiann: <i>Mötet – en möjlighet</i>	9
Åsa Freij: <i>Hälso- och kulturfestival för Martinskolan</i>	10
Åsa Freij: <i>Flytta sängen och bli frisk!</i>	11
Per Sellmann: <i>Sökarguiden</i>	13
Åsa Freij: <i>Gestaltterapi med Sheldon Litt</i>	14
Åsa Freij: <i>Sheldon Litt, humanistisk psykolog</i>	16
Åsa Freij: <i>Livsfestivalen i Frescati</i>	18
SM: <i>Krishnarörelsen</i>	22
Sven Rosén: <i>Gauquelins "astrologi"</i>	26
Bertil Falk <i>Tibetanernas Tummo-yoga</i>	30
Per Sellmann: <i>Anders B-son Johansson</i>	33

KRIG-FRED-FRÅGAN

En läsare ogillar min "politiska uppfattning", när det gäller krig-fred-frågan. Han skriver bl a: "När Tyskland med sin nazism underkuvade land efter land, så fanns det många här i Sverige som gärna böjde sig. Nu är det Sovjet som pressar på och så upprepas historien." (Med brevet följde en mycket dålig understretchare från Svenska Dagbladet av Vladimir Bukovskij med rubriken "Bättre röd än död duger inte", där den ryska dissidenten, nu bosatt i väst, beskriver rädslan för kärnvapenkrig som "kärnvapenhysteri", "antikrigshysteri" etc. Att diskutera med "dessa fredsälskare" är för Bukovskij "lika meningslöst som att diskutera med en hysterisk gammal kvinna . . .").

Naturligtvis kan man inte likställa situationen på Hitlers tid med den nuvarande. Det som gör krigshotet nu så fruktansvärt är ju möjligheten av en total katastrof. Ett kärnvapenkrig kan radera ut allt mänskligt liv från jordens yta. Det är faktum. Och risken för ett sådant krig är inte obetydlig. Den får inte bagatelliseras. Ett kärnvapenkrig kan också medföra civilisationens död, även om inte allt mänskligt liv upphör. Det kan även innebära fruktansvärda lokala katastrofer. Och under alla förhållanden blir atmosfären fylld av radioaktivitet som regnar ned över markerna och skadar det levande.

Att kärnvapenkriget är ett ännu värre hot mot mänskligheten än ett kommunistiskt maktövertagande

ligger i sakens natur. Efter ett kärnvapenkrig kan en återuppbyggnad bli omöjlig. Men i en kommunistisk värld finns människan kvar, vetenskapen, tekniken, kulturen finns kvar, och vi kan trots allt fortsätta att förbättra samhället.

Mänskligheten befinner sig i en fruktansvärd knipa. Å ena sidan har vi kapprustningen mellan två antagonistiska politiska system med potential att förgöra varandra, å andra sidan hotet om ett kommunistiskt maktövertagande, där världen regeras från Kreml enligt bolsjevismens idéer, vilket utifrån våra västerländska värderingar vore en tragedi.

Jag känner ingen strategi med vilken man på samma gång kan angripa hotet om krig och hotet om diktatur. Men jag menar att det är oerhört viktigt att det finns grupper av människor som arbetar med krig-fred-frågan, som är "fredsaktiva". Kanske finner de till sist en väg till fred. Kanske lyckas de göra önskan om fred så stark hos alla människor att nedrustning blir naturligt.

Det gäller att understryka vår fredslängtan, vår lust till ett liv i självförverkligande, lycka, där familjeliv, vetenskap, konst, litteratur, musik och andligt liv blomstrar. Det gäller att skapa en atmosfär där fred är naturligt och krig onaturligt. Den "nya människan" måste göra sig gällande i alla länder.

SM

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för
livsåskådningsfrågor

Redaktör och ansv. utgivare:
Sven Magnusson

Adress:
Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Telefon: 08 - 69 60 27

Prenumerationspris:
Helår (10 nr) 92: -
Halvår 48: -

Postgiro: 70 60 47 - 8

Bankgiro: 372-8128

Annonsspriser: (moms tillkommer):
Helsida 1.000: -, halvsida
600: -, småannonser 20: - per
spalt-cm, men minst 60: -.

Tryckt hos Smålandspostens
Boktr. AB 1982.

ISSN 0038-0504